

obzornik

glasilo delovne organizacije

DA, za boljše rezultate!

PRED REFERENDUMOM O TEMELJIH PLANA DO LETA 1990

V širši družbeni skupnosti in seveda tudi na Brestu smo v času zaključnih razprav in sprejemanja vrste planskih dokumentov. Z letom 1986 se pričinja novo petletno srednjeročno obdobje, za katerega ob načelu kontinuitete in sočasnosti načrtovanja skušamo v celotni družbi zastaviti čimbolj skladen razvoj na vseh področjih gospodarskega in družbenega dogajanja nasploh. V ta okvir sodijo globalne usmeritve našega razvoja vse tja do leta 2000 in predvsem planski dokumenti za srednjeročno obdobje 1986—1990.

V tem zapisu bom skušal posvetiti nekoliko več pozornosti temeljem srednjeročnega plana Bresta do leta 1990, ki so sedaj v javni razpravi in ki jih bomo v drugi polovici februarja sprejemali z referendumom. Na tem referendumu bomo hkrati potrjevali tudi skupne temelje za pripravo srednjeročnega plana sestavljene organizacije Slovenijales.

S temelji planov novega srednjeročnega plana opredeljujemo predvsem: osnovne pogoje za pridobivanje in povečevanje dohodka na podlagi smotrne uporabe družbenih sredstev in produktivnosti dela vključno z uporabo sodobne tehnologije in organizacije, pogoje za krepitev materialne osnove dela in združevanje sredstev, skladnost raz-

merij pri razporejanju dohodka za razširjeno reprodukcijo in na osebne dohodke ter skupno porabo, pogoje za varstvo življenjskega okolja in okvire ter možnosti za razvoj družbenih dejavnosti in zadovoljevanja splošnih družbenih potreb.

V temeljih plana gre torej za osnovna merila, ki opredeljujejo smeri prihodnjega razvoja v povezavi s sestavljeno organizacijo Slovenijales in ostalimi pomembnejšimi organizacijami združenega dela v reproverigi ter z drugimi nosilci družbenega planiranja. Na podlagi teh temeljev bodo izdelani srednjeročni načrti, ki bodo temeljne cilje opredeljevali tudi s konkretnimi razmerji in številkami.

Oblikovanje in sprejemanje plana sovпада z zaostrenimi go-

spodarskimi razmerami, ki se v zadnjem obdobju zlasti izrazito kažejo prav v lesni oziroma pohištveni industriji. Tako stanje nam po eni strani otežkoča realno načrtovanje, obenem pa seveda prav tak položaj terja trdnejše in gospodarsko učinkovitejše dolgoročne usmeritve razvoja.

Brestovi temelji plana prihodnjega razvoja pomenijo enoten akt za delovno organizacijo, pri čemer upoštevajo pogoje in razvojne smeri vsake temeljne organizacije v njeni sestavi. Cilji temeljev plana so: z ustrezno delitvijo dela in s skupno poslovno politiko doseči skladen tehnološki, kadrovski ter samoupravno in poslovno organizacijski razvoj vsake temeljne organizacije in Bresta kot celote. Tako usmeritev bomo podpirali tudi s skupnimi naložbami in združevanjem sredstev v delovni in sestavljeni organizaciji.

Brest bo tudi v svojem prihodnjem razvoju posloval pretežno v okviru lesno predelovalne industrije, čeprav bo z delom svojih proizvodnih programov posegal tudi izven svoje pretežne dejavnosti. Osnova za nadaljevanje takih usmeritev je

v razmeroma velikem delu domačih surovin, v znanju in izkušnjah kadrovskega potenciala ter sedanjih tehničnih sredstvih in tehnologiji.

Pri oceni možnosti prihodnjega razvoja je treba kot omejitveni dejavnik na domačem trgu upoštevati manjšo rast stanovanjske izgradnje in delno upadanje kupne moči prebivalstva, zaostreno kreditno politiko na področju potrošniškega kreditiranja in podobno.

Eno izmed ključnih vprašanj, ki terja pretehtane odločitve, je vprašanje sedanjih in prihodnjih proizvodnih programov za domači trg in izvoz. Programi morajo biti konkurenčni glede na ostale proizvajalce doma in v svetu, obenem pa primerno dohodkovni (akumulativni), da si lahko z njimi zagotovimo uspešen prihodnji razvoj.

Glede na opisane možnosti oziroma delno zoženo rast domačega trga izstopa dejstvo, da bo moralo biti težišče naših prizadevanj usmerjeno zlasti v programe, namenjene za prodajo na tuja tržišča, kar pomeni zahtevnejše manjše serije. Po drugi strani pa se iz tehnološko-stroškovnih vidikov kaže potreba po večjih serijah oziroma po nekaterih možnih kombinacijah med domačim in tujim trgom. Zato bodo morali proizvodni programi zasledovati zlasti naslednje usmeritve:

- programi, predvsem s področja pohištvene proizvodnje, bodo delno zahtevnejše izvedbe glede oblikovne, pa tudi glede izdelavne kvalitete;

- pohištveni programi bodo deloma predstavljali garniturno pohištvo z večjim deležem masive oziroma masivnih izvedb;

- večina izvoznih programov in del domačih bo tudi vnaprej temeljila na vzorcih oziroma načrtih ali zamislih kupcev (naročilniški program, inženirski posli);

- del zmogljivosti bo zaseden s proizvodnjo programov lastne oblikovne zasnove (lasten program);

- v cenovnem pogledu bodo prihodnji pohištveni programi vsekakor odvisni od tržnih razmer, pretežno pa bodo predstavljali možnost za bogatejšo izbiro z barvnimi, oblikovnimi in drugimi rešitvami front;

- pri proizvodnji ivernih plošč bo potrebna širša paleta designov oplemenitenih ivernih plošč tudi z najsoodobnejšimi poslojevalnimi materiali;

- pri proizvodnji ognjeodpornih materialih plošč bo rasel delež finaliziranih izdelkov iz teh plošč oziroma bodo postopoma

vključeni novi izdelki iz ekspan-dirajočih materialov;

- pri programu strojegradnje bomo začetno razmeroma široko usmeritev postopno ožili.

Sedanja struktura proizvodnih programov se bo delno spreminjala oziroma prilagajala tržnim možnostim, vendar bo prišlo predvsem do naslednjih premikov:

- povečal se bo delež končnih izdelkov in polizdelkov iz žaganega lesa iglavcev;

- povečal se bo delež izdelkov iz ognjeodpornih mineralnih snovi;

- povečal se bo delež masivnega (kosovnega) pohištva oziroma opreme;

- povečal se bo delež strojegradnje;

- povečal se bo delež naročilniških (inženirskih) del iz Brestovih proizvodnih programov.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju bo Brest proizvajal naslednje glavne skupine izdelkov:

- primarna predelava lesa:

- žagan les,

- strojno tesani trami,

- iverne plošče;

- ploskovno pohištvo:

- komponibilno, garniturno oziroma kosovno ploskovno pohištvo,

- mize in mizne plošče,

- kuhinje;

- masivno (kosovno) pohištvo oziroma oprema:

- masivni izdelki iz trdih listavcev,

- masivni izdelki iz iglavcev,

- oblaženo pohištvo in poliuretanski izdelki,

- ognjeodporne negorljive plošče in drugi izdelki iz mineralnih snovi,

- izdelki strojegradnje.

Načrtovanje programske spremembe oziroma realizacijo proizvodnih programov bomo opravljali sproti na podlagi sprejete poslovne politike v okviru delovne in sestavljene organizacije, pri čemer bomo zasledovali zlasti:

- hitrejšo prilagodljivost proizvodnje trgu,

- nepodvajanje proizvodnih zmogljivosti,

- boljšo izrabo delovnih sredstev, predmetov dela, prostorov in energije ter delovnih sposobnosti zaposlenih,

- večjo proizvodno programsko povezanost temeljnih organizacij v smislu celovitosti ponudbe,

- postopen prehod na sodobnejšo tehnologijo z možnostjo računalniške obdelave.

Take programske usmeritve pogojujejo tudi tržne možnosti na zunanjem in domačem trgu. V delovni organizaciji naj bi delež izvoza gled na celotni prihodek v srednjeročnem obdobju porasel od 24 na 30 odstotkov. Takšno strukturalno spremembo v korist izvoza naj bi dosegli

(Nadaljevanje na 2. strani)



V januarju so bile v vseh delovnih okoljih javne obravnave pomembnih dokumentov, ki jih bomo sprejemali v februarju (posnetek iz POHIŠTVA)

DA, za boljše rezultate!

(Nadaljevanje s 1. strani)

predvsem z vlaganji v posodobitev proizvodnih zmogljivosti, ki naj bi omogočile:

- proizvodnjo manjših serij z boljšo dohodkovno osnovo,
- večji delež pohištva na podlagi izvedb iz masivnega lesa,
- višjo stopnjo kvalitete zlasti v pogledu površinskih obdelav.

Hkrati pa bomo še naprej utrjevali sedanje prodajalne kanale oziroma naše mesto v mešanih podjetjih, katerih solastniki smo in posebne oblike prodaje kot so dolgoročne proizvodne kooperacije in posli v maloobrnemnem prometu.

Zmanjševanje deleža prodaje na domačem trgu seveda ne pomeni, da blaga ne bo težko prodati. Prav nasprotno, zaostrene razmere, ki so bile že omenjene, določena neprilagojenost trgu — s prevelikimi zmogljivostmi zlasti enostavnega ostrorobnega pohištva, določena zapiranja večjih specializiranih trgovskih organizacij nas silijo v dopolnilne ukrepe na področju načrtovanih nalog. Zato so v temeljih plana opredeljene tudi smeri ukrepov na področju domačega trga od oblikovnega izpopolnjevanja, povečevanja inženirskih poslov, regionalnega pokrivanja prodaje s širjenjem malo-prodajne mreže v okviru SOZD oziroma drugih prometnih organizacij do učinkovitega servisa.

Na področju oskrbe s surovinami in repromateriali z domačega trga bomo še naprej težili k sporazumevanju za dolgoročno oskrbljenost proizvodnje.

Uvoz bomo še naprej omejevali in v tujini nabavljali samo tiste surovine in repromaterialne, za katere na domačem trgu ni ustreznega nadomestka.

Število zaposlenih se v prihodnjem srednjeročnem obdobju ne bo povečevalo, načrtujemo pa izboljšanje kadrovske sestave zaposlenih. Potrebna znanja zaposlenih bomo zagotavljali tudi z večjim obsegom usposabljanja že zaposlenih delavcev, da bi dosegli boljše in širše obvladovanje del oziroma nalog.

Kot pomembno podporo kadrovske politiki bomo razvijali in utrjevali sistem nagrajevanja po delu oziroma rezultatih dela.

Naložbe bodo sledile predvsem programskim usmeritvam z doslednim uveljavljanjem dohodkovnih razmerij in skupnega rizika. Pri tem se v temeljih plana ugotavlja, da se bo pomanjkanje lastnih in tujih virov sredstev odražalo na naših investicijskih možnostih.

Do tega bo prihajalo še zlasti, ker bomo morali zaradi pomanjkanja trajnih virov obratnih sredstev in dragih kreditov (obresti) del akumulacije vlagati v obratna sredstva.

Tudi pri pridobivanju skupnega prihodka bomo v Brestu, pa tudi izven njega usmerjeni v skupni prihodek, v skupno načrtovanje in skupni riziko.

Veliko skrb bomo posvečali tudi nadaljnji krepitvi družbenega standarda na področju zaščite in varstva pri delu, zdravstvene varstva, ustreznega zaposlovanja delavcev z zmanjšanimi delovnimi sposobnostmi, stanovanjske izgradnje, pestrosti in cenenosti toplega obroka, širitve oblik rekreacije, letovanj in podobno.

V okviru delovne organizacije bomo še naprej intenzivno delovali na področju izpopolnitve splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Veliko skrb bomo posvečali zdravemu in čistemu okolju, zlasti pri obravnavanju novih nalog.

Samoupravna oziroma poslovna organiziranost bo tudi v tem srednjeročnem obdobju odraz opravljene delitve dela v okviru delovne organizacije in integracijskih povezav ter predpisov in določene družbene politične prakse.

Na podlagi tako na hitro preletenih izhodišč v temeljih sred-

njeročnega plana Bresta načrtujemo, da bomo v srednjeročnem obdobju do leta 1990 dosegli približno naslednje povprečne realne letne stopnje rasti:

— fizični obseg proizvodnje	3 %
— družbeni proizvod	2,3 %
— izvoz (konvertibila)	5 %
— osebni dohodki	2,2 %
— sredstva za reprodukcijo	2,5 %

Vse to pomeni, da smo si s temelji plana zastavili ambiciozne cilje, ki se dovolj zgovorno kažejo že v podatkih, da načrtujemo take rezultate poslovanja, ki bodo omogočili hitrejšo rast osebnih dohodkov in drugih kategorij poslovanja od inflacije. Ali bomo te cilje dosegli, pa je seveda delno odvisno tudi od splošnih družbenih pogojev za gospodarjenje, predvsem pa bo uspešnost gospodarjenja odvisna od nas samih, od naše kreativnosti in od doslednega izpolnjevanja delovnih nalog na vseh področjih poslovanja.

D. Mlinar

Za skupni hitrejši razvoj

NA REFERENDUMU BOMO GLASovali TUDI O SKUPNIH TEMELJIH PLANA SOZD SLOVENIJALEs ZA OBDOBJE 1986—1990

S skupnimi temelji določamo tiste skupne cilje in interese, ki jih članice usklajujejo v medsebojnim povezovanju za doseganje učinkovitejšega poslovanja in hitrejšega razvoja.

Temeljni cilji razvoja SOZD Slovenijales v srednjeročnem obdobju 1986—1990 so:

— Osnovna programska usmeritev še vedno ostaja v okviru dosedanje lesno predelovalne dejavnosti;

— prestrukturiranje v izvozno sposobno proizvodnjo ter v proizvodnjo obdelovalnih strojev in elektronek;

— osvojiti moramo lastne izvozne sposobne proizvodne programe, se vključevati v sodobne oblike nastopa na tujih trgih, izboljšati poslovno in kvaliteto izdelkov;

— večanje proizvodnje in izvoza, ki bo možno ob rekonstrukcijah in posodobitvi zastarele tehnologije;

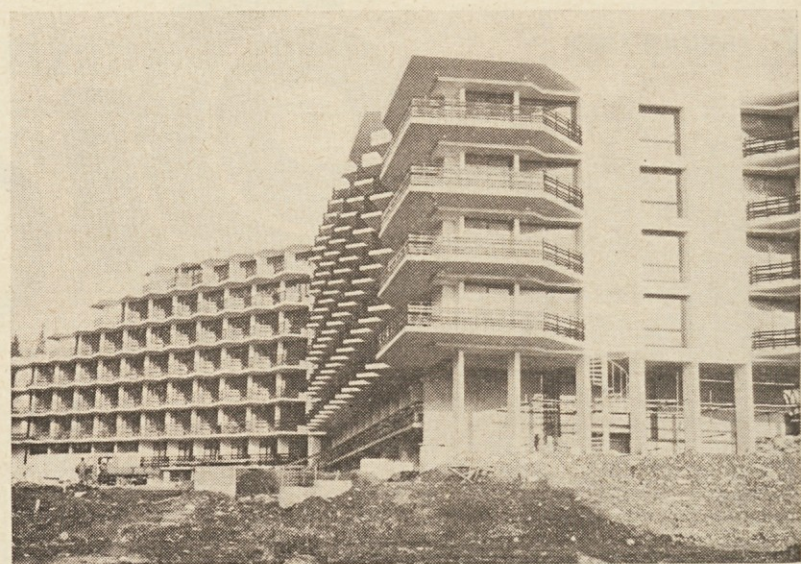
— na domačem trgu doseči tesnejše sodelovanje med trgovinsko in proizvodnimi delovnimi organizacijami;

— razvijati dejavnosti organizacij skupnega pomena — interne banke, razvojnega instituta, delovne skupnosti SOZD;

— razvijati samoupravno in poslovno organiziranost SOZD ter delovanje samoupravnih ter družbeno političnih skupnosti.

Pri razvoju proizvodnih programov je glavni cilj čim višja stopnja finalizacije končnih lesnih izdelkov z večjim deležem znanja ter visoka kvaliteta proizvodov zaradi večje možnosti za vključevanje v mednarodno delitev dela. Razvijati je potrebno programe s čim boljšim izkoristkom lesne surovine in jih dopolnjevati s programi, ki ne temeljijo na lesu, da bi zmanjšali veliko odvisnost od lesne surovine. Pospeševali bomo razvoj programov, ki pomenijo prestrukturiranje proizvodnje predvsem v proizvodnjo lesnoobdelovalnih strojev, računalniške opreme ter naprav za elektronsko vodenje procesov in naprav v proizvodnji za predelavo lesa.

Pri oskrbi s surovinami bomo skrbeli za medsebojno surovinsko



Del velikega zdraviliškega centra v Igalu, ki ga bo opremil Brestov inženiring

oskrbo z žaganim lesom, ploščami in repromateriali ter se povezovali z gozdarstvom in ostalimi industrijami, ki oskrbujejo naše proizvodnje z repromateriali.

Investicijska vlaganja članic bodo predvsem v posodobitve in rekonstrukcije s težiščem na prestrukturiranju v finalno izvozno usmerjeno proizvodnjo.

Predvidene investicije so izdelane na osnovi razvojnih možnosti članic in bodo na osnovi usklajevanja in dogovarjanja dokončno usklajene šele v srednjeročnem planu SOZD.

Na finančnem področju bo glavna skrb do leta 1990 pokriti primanjkljaj obratnih sredstev s trajnimi in dolgoročnimi viri sredstev. V ta namen je treba zmanjševati trajna obratna sredstva na najprimernejšo raven, pričeti z usmerjanjem akumulacije za financiranje trajnih obratnih sredstev ter se posluževati cenesejših selektivnih kreditov za namene izvoza. Za potrebe financiranja sprotne reprodukcije in večje likvidnosti se bodo delovne organizacije posluževale tudi interne banke. Združevale bo-

Okvirni cilji razvoja SOZD Slovenijales v naslednjem srednjeročnem obdobju.

	proizv. DO	trg. DO
— rast fizičnega obsega proizvodnje	2,5 %	3,0 %
— rast prodaje na domačem trgu	3,0 %	3,0 %
— rast izvoza — skupaj	8,2 %	11,5 %
— na konvertibilni trg	8,3 %	11,4 %
— rast uvoza	6,6 %	7,2 %
— rast števila zaposlenih	1,2 %	1,0 %

Članice bodo za realizacijo skupnih razvojnih programov združevale 25 odstotkov akumulacije. Združevanje sredstev za skupne projekte bo temeljilo na interesu članic in interesih skupnega razvoja na osnovi posebej sklenjenih samoupravnih sporazumov.

Razvojno raziskovalna dejavnost bo organizirana v okviru delovne organizacije skupnega pomena razvojni institut, ki bo opravljal razvojno programske naloge za ustanoviteljice. Področja, za katera bo razvojni institut opravljal naloge, so opredeljena v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi razvojnega instituta. Glavni njegovi nalogi bosta razvoj proizvodnje lesno obdelovalnih strojev in načrtovanje prestrukturiranja proizvodnje.

Na področju ekonomskih odnosov s tujino bo potrebno izboljšati izvozno strukturo v prid izvoza končnih izdelkov, zlasti najvišje stopnje predelave lesa, pospeševati izvoz na vsa tržišča, zlasti še v dežele v razvoju. Bolj usklajeno bo treba nastopati na tujih trgih, trgovinska delovna organizacija pa naj bi v večji meri vplivala na usmeritve proizvajalcev v tujini. Poiskati je treba vse možne vire za nabavo strojne opreme zaradi iztrošenosti in možnosti večjega prodora na tuje trge.

Izgrajevati bo treba svojo mrežo skupnih podjetij, predstavništev, zastopstev ter drugih organizacijskih oblik v tujini. Še naprej bomo razvijali višje oblike gospodarskega sodelovanja (maloobrnemni promet, kompenzacije, kooperacije in podobno).

Na domačem trgu bodo morale proizvodne članice zaradi nadaljnega zmanjševanja kupne moči prebivalstva in še bolj zaostrenih pogojev za gospodarjenje doseči še tesnejše sodelovanje s trgovinsko članico.

Predvideno je večje vključevanje izdelkov proizvodnih članic prek skladišnega centra v Črnučah ter večanje prodajnih zmogljivosti Slovenijales-trgovine na domačem tržišču ob podpori proizvodnih članic.

do sredstva rezervnega sklada za solidarnost — 10 odstotkov od dela dohodka, ki so ga v najmanjšem znesku vsako leto dolžne izločiti v svoje rezerve skladno z zakonom.

V letu 1986 bo interna banka postopoma širila svojo dejavnost tudi na področje dolgoročnega kreditiranja in deviznega poslovanja ter proučila možnost za uvedbo internega plačila prometa.

Pogoj za uspešnejše sodelovanje med proizvodnjo in trgovino je poenotenje informacijskega sistema in računalniške dejavnosti. Zato je potrebno na osnovi evidentiranja sedanje računalniške in informacijske dejavnosti pri članicah pripraviti program enotnega informacijskega sistema SOZD Slovenijales z elementi standardizacije.

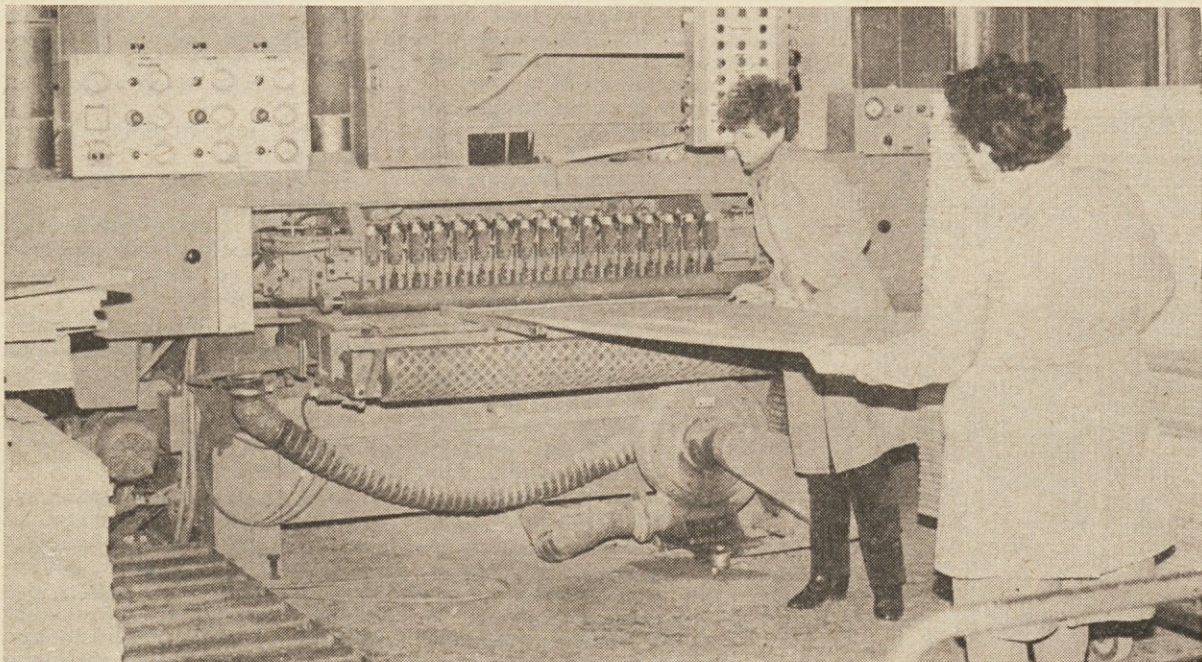
Kadrovska politika si mora prizadevati za izboljšanje kadrovske strukture, z boljšim nagrajevanjem k znižanju fluktuacije, skrbeti za povečano število študentov oziroma učencev usmerjenega izobraževanja ter izboljšati razmere na področju družbenega standarda, kulture in rekreacije delavcev.

Na področju obveščanja bomo zaradi celovitega, objektivnega in pravočasnega obveščanja delavcev že v letu 1986 pričeli z rednim izdajanjem glasila delavcev SOZD.

Da bi načrtneje pridobivali nove počitniške zmogljivosti in bolje izrabili sedanje, bo na področju počitniške in rekreativne dejavnosti ustanovljena počitniška skupnost Slovenijales.

Posle skupnega pomena SOZD bo opravljal delovna skupnost SOZD in sicer zadeve na področjih plana in analiz, financ in računovodstva, podjetniške in predstavniške dejavnosti v tujini, gospodarjenja in organizacije blagovnih tokov ter pravne in splošne zadeve.

Delavci v delovni skupnosti pridobivajo dohodek iz celotnega prihodka po načelih svobodne menjave dela.



Iz JELKE — delo pri brušenju

Novo na področju nagrajevanja

SPREMEMBE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O OSNOVAH IN MERILIH ZA PRIDOBIVANJE IN RAZPOREJANJE DOHODKA — KMALU NA REFERENDUMU

Že dalj časa potekajo javne obravnave sprememb samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka in osebnih dohodkov. Predvideno je, da bi ta sporazum sprejemali ob koncu februarja.

Zakaj so spremembe potrebne?

1. Naše samoupravne akte moramo uskladiti s panožnim sporazumom, čeprav ugotavljamo, da velikih razlik ni.

2. V preteklem obdobju so bili nekateri novi zakoni (zakon o minulem delu in razširjeni produkciji, zakon o ugotavljanju celotnega prihodka in zakon o planiranju), s katerimi smo dolžni uskladiti naše samoupravne akte.

3. V sporazumu, ki je v veljavi od leta 1978 dalje, imamo vrsto določil, katerih ne izvajamo, ki so za prakso neustrezna in bi njihovo izvajanje samo oviralo naše delo ali pa bi bili delavci občutno oškodovani pri osebnem dohodku (ta področja so normiranje, zjamčeni in najnižji osebni dohodki, nadomestila za čas bolezni in drugo).

4. V sporazumu imamo vsa delitvena razmerja tako podrobno opredeljena, da brez sprememb sporazuma (sporazum se sprejema na referendumu) ni mogoče uveljaviti nobenih drugih sprememb, pa čeprav so predlogi za izboljšanje posameznih vprašanj primerni.

5. Sistem nagrajevanja delavcev po vloženem delu in rezultatih dela je pomanjkljiv. Sporazum sicer opredeljuje kot merilo za ugotavljanje količine dela norme in ugotavljanje učinkovitosti dela z metodo ocenjevanja, vendar pa se je taka rešitev v praksi pokazala kot izredno neučinkovita in so zato spremembe nujne.

Komisija, zadolžena za pripravo samoupravnega sporazuma, je upoštevala vsa omenjena dejstva in prislunila pripombam delavcev na dosedanjih razpravah ter poskušala vse predloge po najboljših možnostih tudi upoštevati.

Vse predlaganih sprememb v tem sestavku ni mogoče prikazati. Mislimo, da to tudi ni potrebno, saj so bile javne obravnave organizirane v vseh temeljnih organizacijah po sindikalnih skupinah oziroma na zborih delavcev, na voljo pa je tudi do-

volj gradiva, da si sleherni delavec spremembe ogleda tudi sam.

Kljub temu pa želimo prikazati tiste spremembe, za katere menimo, da vnašajo novo kvaliteto v delitvena razmerja in pomenijo spodbudo vsem delavcem Bresta za boljše delo.

Sporazum je grajen tako, da ga je mogoče z izvedbenimi akti dograjevati in izpopolnjevati.

Področje normiranja iz sporazuma izločamo in celotno to področje urejamo s pravilnikom o normah in normiranju. V prihodnje dajemo poudarek na pravilosti postavljenih normativov in korekcijo norm na 110 odstotkov v celoti odpravljamo.

Vzporedno s količino bomo uvažali tudi nagrajevanje kvalitete in gospodarnosti.

Novosti so tudi pri nagrajevanju minulega dela. Dosedanji dodatki na delovno dobo se ne spremenijo. Delavcem, ki imajo pet ali manj let do upokojitve, pa se ta dodatek na delovno dobo poveča še za nadaljnjih 5 odstotkov.

Delež osebnega dohodka iz minulega dela se ugotavlja tudi v odvisnosti od rezultatov poslovanja (akumulacija in dohodek). Ta delež znaša od 0 do 6 odstotkov. To pomeni, da negativne stimulacije ni.

V sporazumu smo tudi opredelili, da se mora po vsakem obračunskem obdobju opraviti poračun osebnih dohodkov. Pri vseh dodatkih in nadomestilih smo upoštevali najugodnejše možnosti, ki jih predvideva panožni sporazum.

Komisija je bila mnenja, javna obravnava pa je to tudi potrčila, da so predlagane rešitve sprejemljive in pomenijo napredek pri izboljšanju delitve, zaradi tega ne vidimo vzrokov za dvom, da referendum konec februarja ne bi uspel.

J. Opeka

Naše poslovanje in devize

V decembru je zvezna skupščina sprejela tri najpomembnejše zakone, ki so glavni del predpisov za oblikovanje gospodarskih odnosov s tujino (za uvoz in izvoz), torej tudi za BREST. Ti predpisi so:

— zakon o deviznem poslovanju,

— zakon o kreditnih odnosih s tujino,

— zakon o prometu in storitev blaga s tujino.

Čeprav se ti zakoni ne spuščajo v vse podrobnosti in bodo dopolnjeni s podzakonskimi predpisi, nam vendar kažejo temeljne značilnosti prihodnjega zunanjetrgovinskega poslovanja. Poznavalci ocenjujejo, da gre za bistven poseg v omenjeno področje oziroma v splošne pogoje poslovanja v organizacijah združenega dela.

V čem so glavne spremembe in značilnosti?

1. V organizacijah združenega dela ne razpolagamo več neposredno z devizami, temveč se vse devize, ustvarjene z izvozom, takoj po nakazilu spremenijo v dinarsko protivrednost in se nakazujejo na dinarske žiro račune. Dinarska protivrednost se izra-

čuna po tečaju na dan prihoda deviznega plačila k naši banki, kar pa ne sme biti dlje od 60 dni. Če je plačilo kasneje, se uporablja tečaj šestdesetega dne. Podobno velja tečaj za plačilo izvoznih stimulacij.

2. Organizacije združenega dela ne morejo več združevati deviz. Novi zakon pa izrecno ne govori o skupnem deviznem prihodku. Videti je, da bomo uporabljali neposredno določila zakona o združenem delu.

3. Ukinejo se devizni računi organizacij združenega dela pri bankah (razen v nekaterih izjemnih primerih, glede na naravo poslovanja).

4. Banke morajo vse devize takoj vključevati v devizni trg.

5. Organizacije združenega dela bodo plačevale svoje uvozne potrebe (plačila v tujino za sprotno proizvodnjo) tako, da pri ustrezni banki položijo dinarsko protivrednost.

6. Tečajne razlike, nastale med dnevno dinarskega plačila organizacije združenega dela in med deviznim plačilom banke v tujino, nosi banka. Vendar, če deviz ni, nosijo take tečajne razlike organizacije združenega dela.

7. Uvoz surovin oziroma reprodukcijskih materialov je za prvo četrtletje leta 1986 opredeljen v višini ene četrtine uvoza iz leta 1984 in se lahko izračunava na ravni temeljne, delovne ali pa sestavljene organizacije združenega dela.

Kasnejši uvoz surovin in repromaterialov, ki bodo razvrščeni v posebne režime, bo temeljil predvsem na rasti izvoza oziroma na primerjavi izvoza v tem in v preteklem letu. To pomeni, da bo mogel več uvažati tisti, ki bo ustvaril več izvoza.

8. Podobno bo tudi uvoz opreme urejen z avansom v prehodnem obdobju. Na splošno pa bo tudi uvoz opreme vezan na dve ekonomski kategoriji in sicer na zakonsko predpisano amortizacijo opreme in na izvoz, ustvarjen v tekočem letu.

9. Z zakonom je predvideno delovanje deviznega trga.

10. Zadolževanje v tujini je povezano z vnaprejšnjo opredelitvijo odplačevanja in sankcijami, če to ne bo izvajano.

11. Z zakonom so opredeljeni tudi nekateri dodatni pogoji (glede obsega poslovanja in deleža izvoza) za pridobitev oziroma za obdržanje zunanjetrgo-



Delo pri novi formatki v POHIŠTVU

vinske registracije organizacij združenega dela.

V zapisanih točkah se zrcalijo res samo glavne značilnosti, ki jih dopolnjuje še vrsta podrobnosti. Dodatne rešitve prihajajo in bodo še prihajale med letom.

Ocena sprememb? Vsekakor ni enostavna. Očitno smo z novim zakonom želeli doseči več reda v zunanjetrgovinskem oziroma deviznem poslovanju. Zato omenjene rešitve zasledujejo večjo odgovornost udeležencev v zunanjetrgovinski menjavi. Vidimo, kako so pravice praviloma vezane na izvoz oziroma na rast

izvoza in da ima neizvajanje dogovorjenih obveznosti tudi neprijetne posledice.

Nekatere rešitve so žal še nejasne ali pa slutimo veliko težo, ki jo bodo povzročale — zlasti v prehodnem obdobju. Sem lahko štejemo vprašanja v zvezi z zagotavljanjem nemotene produkcije, vprašanja bremena tečajnih razlik in vprašanje delovanja deviznega trga, če deviz ne bo, vprašanje učinkovitosti stimuliranja in podobno. Gotovo bodo morali podzakonski dopolnilni akti opraviti še veliko nalogo.

Z. Zabukovec

Naša letošnja poslovna politika

Smo prav med pripravami planov za leto 1986, pa tudi srednje-ročnega načrta za obdobje do leta 1990. Za leto 1986 je izdelan tudi predlog poslovne politike, medtem ko je predlog plana še v pripravi.

Osnova za izdelavo poslovne politike so bile poleg zmogljivosti in odnosov tudi širše družbene usmeritve, tržne razmere in druge analize.

Temeljni cilji Bresta v letu 1986 so predvsem:

— povečanje obsega proizvodnje in prodaje ter s tem tudi dohodka;

— nadaljnja usmeritev na zunanja tržišča (zlasti povečanje konvertibilnega izvoza);

— izboljšanje kvalitete proizvodov in storitev;

— znižanje vseh vrst zalog in posredno tudi obresti.

Nekatere bistvene značilnosti po posameznih področjih pa so:

ZUNANJETRGOVINSKO POSLOVANJE

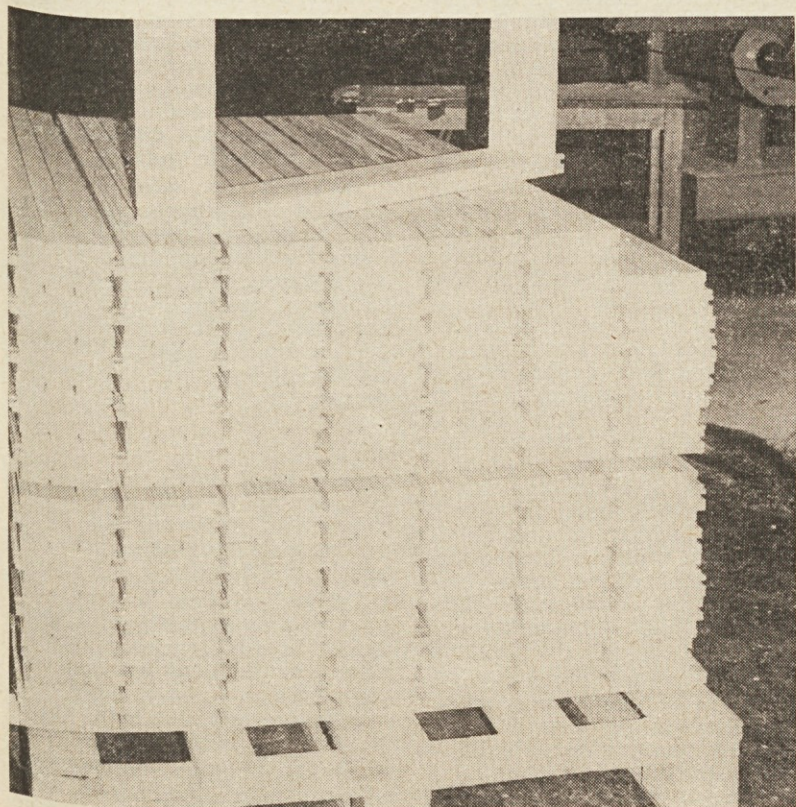
Kljub novi sistemski zakonodaji na tem področju moramo še naprej zagotavljati rast proizvodnje za izvoz, v strukturi pa povečati delež poslov 1:1, še zla-

sti pa poslov na osnovi dolgoročnih proizvodnih kooperacij. Naša opredelitev tudi je, da mora vsaka temeljna organizacija ohraniti najmanj obseg izvoza iz leta 1985 in povečati predvsem konvertibilni izvoz.

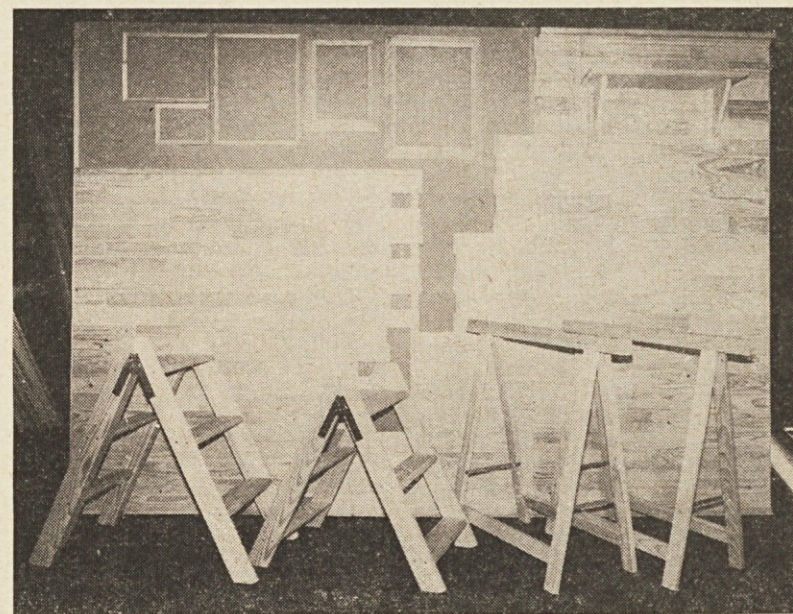
Na področju uvoza si bomo prizadevali za takšen obseg, ki bo zagotavljal nemoteno in kvalitetno proizvodnjo. V okviru možnosti pa bomo zagotavljali tudi postopno zamenjavo iztrošene opreme.

PRODAJA NA DOMAČEM TRGU

Fizični obseg prodaje moramo najmanj zadržati na ravni minulega leta. Pri nekaterih vrstah izdelkov moramo znižati (Nadaljevanje na 4. strani)



Iz ŽAGALNICE — okenski okviri za izvoz



Boljši izkoristek lesni ostankov — izdelki iz jelovine v ŽAGALNICI

Naša letošnja poslovna politika

(Nadaljevanje s 3. strani)
tudi zaloge. Proste zmogljivosti bomo zapolnjevali z inženiriranjem. Nove programe načrtujemo na področju ploskovnega, kuhinjskega in oblaženega pohištva. Vključevali se bomo v različne prodajne akcije, razširili pa tudi prodajo prek SPC Črnuče. Predvidevamo tudi razširitev oddelka za oblikovanje.

Pri prodaji primarnih izdelkov bomo morali komercialne pogoje prilagajati tržnemu stanju, tako da bodo zaloge kar najmanjše. Pri inženirirskih poslih bomo morali zagotoviti večjo prilagodljivost potrebam trga.

NABAVA NA DOMAČEM TRGU

Zaradi povečevanja ponudbe predvidevamo možnost za oskrbo s kvalitetnejšimi surovinami in reprovromateriali. Z lesnimi surovinami se bomo v čim večji meri oskrbovali iz domače regije. Večjo pozornost bomo posvetili zalogram surovin in reprovromaterialov ter za pomembnejše določili obseg zalog. Prizadevali si bomo za izboljšanje plačilnih pogojev. Povečevali bomo delež neposrednih dobav. Za leto 1986 načrtujemo, da bomo tudi to področje podprli z računalniško obdelavo.

PROIZVODNJA IN KOOPERACIJA

Za leto 1986 smo si postavili cilj, da povečamo obseg, pa tudi kvaliteto proizvodnje. Takšen cilj bomo morali podpirati z ustrezno organizacijo dela in poslovanja, s politiko materialnega stimuliranja, s primernim vzdrževanjem strojev in naprav in podobnim. Poseben poudarek bomo namenili izrabi surovin in zmanjšanju izmeta ter s tem zniževanju stroškov. Pri tem bo imela pomembno mesto inventivna dejavnost, ki je v nekaterih temeljnih organizacijah zaživela že v preteklem letu, letos pa bomo to področje tudi kadrovske okrepili.

Z manjšimi serijami se pojavlja tudi vse več ozkih grl, kar bomo razreševali s prerazporeditvijo delovnega časa. Doseči pa moramo tudi večji izkoristek letga. Kljub temu pa se pojavlja tudi potreba po kooperaciji, bodisi interni med temeljnimi organizacijami bodisi navzven. Pri tem je zlasti pomembno, da imamo do zunanjih dobaviteljev enoten nastop.

Še naprej bomo morali izvajati varčevalne ukrepe pri vseh vrstah energije, ker predstavlja le-ta čedalje večji delež v vred-

nosti izdelka. Prednost v proizvodnji bodo imeli izdelki za izvoz. Strojno opremo bomo izdelovali samo po naročilu.

Nadaljevali bomo s tem, da v proizvodnjo čimbolj vključimo računalnik, tako na področju vodenja proizvodnje kot tudi spremljanje kvalitete.

KADRI IN NAGRAJEVANJE

Kadrovske politike bomo morali prilagajati potrebam proizvodnje in trga. Tako bomo še naprej usposabljali že zaposlene delavce in jih tudi štipendirali. Izboljšati moramo izobrazbeno sestavo in jo poklicno prilagajati našim programskim usmeritvam.

Uveljavili bomo sistem nagrajevanja učinkovitosti pri delu, zagotovili pa tudi sistem usklajevanja normativov na ravni delovne organizacije. Pri delitvi osebnih dohodkov bomo upoštevali določila sporazuma lesne dejavnosti in dosežene rezultate.

FINANČNA IN NALOŽBENA DEJAVNOST

Tudi v zaostrovanju pogojev na tem področju bomo morali zagotavljati takšen obseg finančnih virov, da bo poslovni proces normalno potekal. Ker bomo morali del lastnih sredstev nameniti za financiranje trajnih obratnih sredstev, se bo to odrazilo tudi na investicijskih možnostih. Zato bomo morali pri investicijskih odločitvah upoštevati načela, ki so opredeljena v skupnih

temeljnih srednjeročnega plana (prestrukturiranje v smislu dolgoročno opredeljene delitve dela in povečanje izvoza, hitri devizni in ekonomski učinki, možnost za pridobitev sredstev sovlagateljev in zunanjih kreditov...).

Pomembnejše investicije bomo lahko izpeljali le z združevanjem sredstev na osnovah skupnega dohodka. V skladu z našimi možnostmi se bomo vključevali v združevanje sredstev v okviru SOZD Slovenijales in pri drugih oblikah medsebojnega sodelovanja v reprovromirgi.

V letu 1986 bomo dokončali naložbo v povečano proizvodnjo masivnega pohištva v Masivi, investirali v opremo za proizvodnjo ekspaniranega vermikulita v Mineraliki, v opremo in prostorske zmogljivosti za proizvodnjo vzorčnega pohištva v Jelki, v opremo za prešivanje blazin v Tapetništvu ter linijo za soft-forming v Pohištvu. Poleg tega bo še nekaj manjših vlaganj (terminali, ozka grla...).

To je le povzetek predloga poslovne politike, ki za vsa področja našega poslovanja dokaj obsežno opredeljuje naše naloge v letu 1986 in bo v obravnavah lahko tudi dopolnjen. Prav pa je, da tudi na ta način informiramo delavce, saj imamo v poslovni politiki opredeljeno, da je pri odločitvah potrebna tudi ustrezna informacija.

M. Širaj

Posvet o cenah surovin

V januarju letos je bil skupni sestanek predsedstva splošnega združenja lesarstva Slovenije in organizacijsko kadrovske komisije splošnega združenja gozdarstva Slovenije.

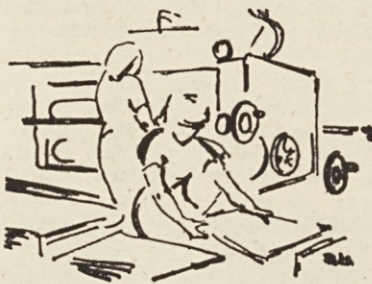
Tema in cilj sestanka sta bila opredelitev izhodišč cenovne politike in pogojev za prvo četrtletje 1986. leta.

Predsednik združenja lesarjev je v uvodnih besedah prikazal trenutno stanje v lesni industriji, ki ni nič kaj obetavno. Smo v položaju, da lesarji nimamo še izdelanih planov zaradi nejasnosti, kar zadeva cenovno politiko, devizni zakon, bančne predpise in drugo. Dejstvo je, da sami gozdarji in lesarji ne moremo rešiti sedanjega stanja v lesarstvu.

Tudi predčasni delovni razgovor, ki je bil s predstavniki trgovine, ni dal zelenih izidov.

Vsi prisotni so soglašali z ugotovitvijo predsednika združenja gozdarstva, da je treba v prihodnje še krepiti dogovarjanje na tej ravni. Predstavniki gozdarstva pa so menili, da ni treba za vse težave v lesarstvu obremenjevati gozdarje. Gozdarji so pripravljene pomagati, vendar morajo najprej pokrivati svoje in družbene obveznosti.

Predstavnica komiteja za industrijo je prisotne seznanila, da je v izdelavi celovita ocena o stanju v lesarstvu in gozdarstvu. Zbrani podatki bodo služili za izdelavo izhodišč, obravnavali jih bodo na obeh združenjih in skupaj posredovali slovenskemu izvršnemu svetu.



Nato so se dogovorili za enotna izhodišča pri oblikovanju cen gozdnih lesnih sortimentov v I. tromesečju 1986:

— cene lesa za plošče se v primerjavi s cenami v decembru leta 1985 povečajo največ za 20 odstotkov;

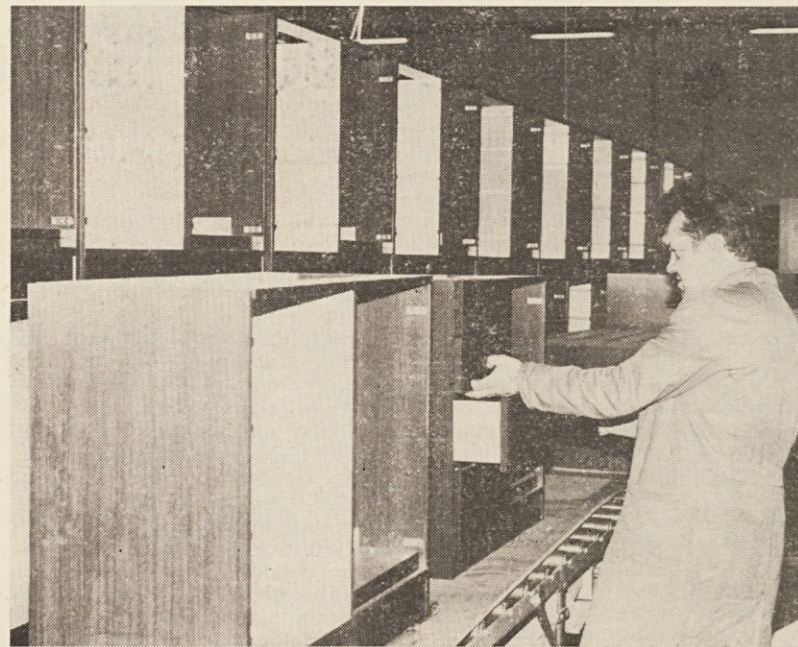
— cene hlodovine iglavcev in listavcev se v primerjavi s cenami v decembru 1985 (oziroma zadnjimi cenami v letu 1985) povečajo v razponu od 5 do 15 odstotkov glede na višje oziroma nižje dosežene povprečne cene v letu 1985 in specifičnosti v kvaliteti;

— nove cene se uveljavijo od 1. januarja dalje;

— o plačilnih rokih se medsebojno dogovarja po posameznih območjih;

— dogovarjanje o združevanju sredstev za biološka in tehnična vlaganja v gozdove se odloži do polletja letos.

A. Pišek



Tudi pohištvo izdeluje elemente za inženirske posle

Sejem pohištva v Kölnu

Letošnji kölnski sejem pohištva je trajal od 14. do 19. januarja. Vsi razstavniki prostori so bili izredno lepo urejeni. Če primerjamo nedavni beograjski sejem, lahko žal ugotovimo, da je naša raven precej skromna in da po svetu posvečajo veliko pozornost urejenosti razstavnih prostorov in dekoraciji. Firme dajejo ogromna sredstva za svoje poslovno ime in reklamo. Razstavniki prostori so bili v glavnem zaprti, le Italijani in po tradiciji Skandinavci so imeli odprt način razstavljanja svojih izdelkov.

Pri dnevnih sobah so očitna že nekaj let prizadevanja, da bi prehajali s klasičnih sestavljenih sistemov na lahkotnejša, strogo namenske regale. Regali so ali sestavljeni ali pa v enem kosu. Razstavljene dolžine so bile od 3 do 3,60 metra. Osnova takih regalov so elementi, ki so pritrjeni neposredno na steno ali pa na stojke. V sredini so imeli praktično vsi takojmenovani »tabernakelj« z notranjo osvetlitvijo. Na splošno je bil občuten poudarek notranji osvetlitvi, saj so jo imeli praktično vsi proizvajalci. Osvetlitev pi je bila zelo diskretna, z majhnimi vgrajenimi lučmi.

Verjetno je odveč pripomniti, da so vsi materiali in finalna obdelava pohištva prvovrstna in da mi žal v tem pogledu zelo zaostajamo.

Veliko proizvajalcev je predstavilo svoje sistemsko pohištvo obešano na stojke. Bile so predstavljene tudi nekatere zelo izvirne rešitve; na primer: distančni ki pri stojkah so bili na tleh, namesto raster lukenj pa so uporabljali dekorativno okovje, ki je likovno zelo lepo učinkovalo.

Pri spalnicah letos ni bila tako očitna težnja po izpeljavah oziroma inercialnih spalnic na eno osnovno ogrodje. Zelo veliko je bilo predstavljenih oblaženjenih postelj z izredno paletno blag. Ogromno proizvajalcev je predstavilo spalnico kot je naša Nada s kotno in izvlečno omaro. Oglevala pri kotnih omarah so bila; povsod brušena in v enem kosu; tudi notranjost je bila izredno bogata. Drobnosti notranji predali za manjše kose perila, drogovi za kravate in podobno niso bili nobena redkost. Večina omar je bila opremljenih s trozapornimi ključavnicami z izredno lepimi dekorativnimi ključi. Spalnice so bile v glavnem narejene v soft-forming obdelavi z dodatki iz oplačšenih profilov. Prevladovali sta teak in češnjava barva, tudi sijaji so bili precej višoki, vsekakor večji kot jih uporabljamo mi.

Kuhinje so bile prava paša za oči. To se je videlo tudi po številu obiskovalcev, ki se jih je kar trlo. Osnovna značilnost je, da so viseči elementi zelo razbiti po višini, da je veliko majhnih predalčkov in odlagalnih polic, tudi rolo vrata so se zelo razširila. Ročaji so bili v glavnem kovinski

in relativno dolgi (okrog 20 centimetrov). Kotni elementi so bili zelo domiselno rešeni, tudi prostor med zgornjimi in spodnjimi kotnimi elementi so zapolnjevale male omarice za drobne gospodinjske aparate z vsemi priključki vred. Zanimivo je tudi, da je bilo veliko delovnih plošč z masivnimi nalimki in ne več zgolj v postforming izvedbi. Pri napah je prevladovala nova generacija nap v obliki izvlečne police. Z izvlekom se napa avtomatično vklopi in prižgejo se luči.

Od tujih proizvajalcev so izstopali predvsem Italijani in Skandinavci. Italijani so bili zvesti svojemu načelu: iz družbe za človeka. Predstavili so izdelke dokaj nenavadnih in futurističnih oblik. Površinska obdelava je bila v glavnem v pigmentiranih lakih in v visokem sijaju. Skandinavci pa vztrajajo v svojem konceptu: iz narave za človeka. Se naprej prevladujejo izdelki iz masivnega in lameliranega lesa.

Na koncu si lahko le želimo, da bi tašno raven, kot je bila prikazana letos na sejm v Kölnu, čim prej dosegli tudi mi.

A. Vivod

Naša nova stalna rubrika — Zdravnik svetuje

V nekaterih revijah in časopisih srečujemo različne nasvete, kmetijske, pravniške, psihologa, pa smo se z uredništvom Brestovega obzorika odločili še za našo: »Zdravnik svetuje«.

Zdravnik bo odgovarjal na različna zdravstvena vprašanja; predvsem naj bi se le-ta tikala bolezni ali bolezenskih stanj, ki so v zvezi s škodljivostmi na delovnem mestu, pa tudi vprašanj raznih poškodb, ki so prav tako v zvezi s škodljivostmi in nepravilnostmi na delovnem mestu.

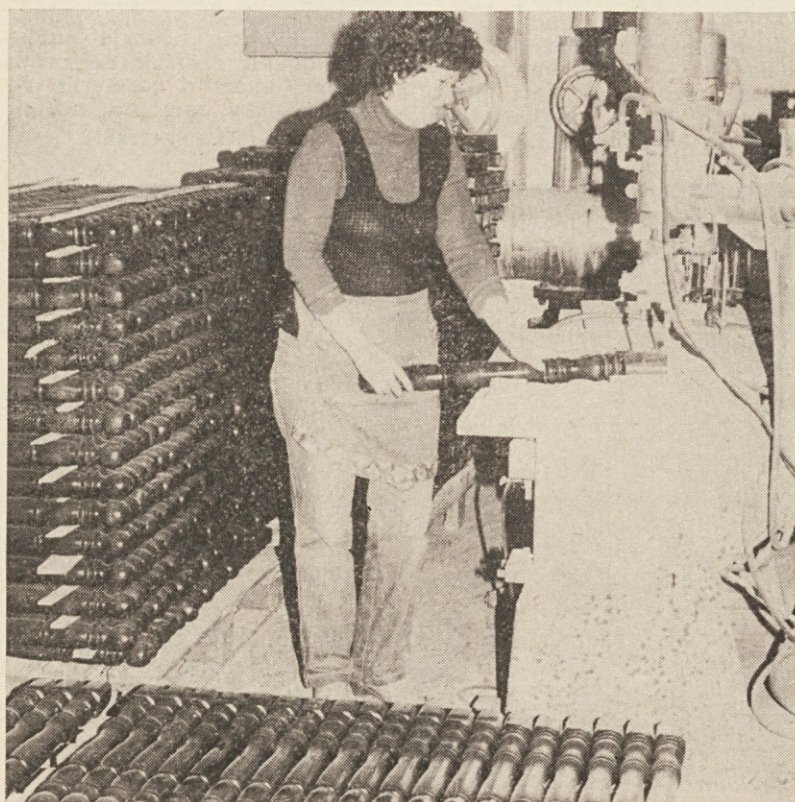
*

Teh nekaj misli je prispeval kot napotnico naši novi stalni rubriki dr. Anton Šmalc, ki se je ljubeznivo odzval našemu povabilu k sodelovanju.

Pripravljen vam je torej odgovarjati na najrazličnejša vprašanja, ki vas tarejo v zvezi z zdravjem. Tudi mi poudarjamo, naj bodo vprašanja predvsem s področja medicine dela, ne pa iz splošnega zdravstva.

Vprašanja lahko pošljete uredništvu glasila ali neposredno dr. A. Šmalcu.

Upamo, da bo rubrika zaživela v zadovoljstvo vseh nas!



Iz MASIVE: delo za izvozni program miz

Opaziti je znaten napredek

POSVET O INVENTIVNI DEJAVNOSTI V NOTRANJSKI REGIJI

Na delovnem posvetu o inventivnem in znanstveno raziskovalnem delu v naši regiji, ki ga je pripravil medobčinski svet ZKS notranjskih občin v začetku letošnjega leta, so bili ugotovljeni nekateri ugodni premiki na področju inovacij v naši regiji. Še zlasti je to opazno po problemski konferenci ZK Slovenije, ki je razpravljala o teh zadevah pred časom.

Če veljajo za Slovenijo ugotovitve o boljši povezavi med znanostjo in združenim delom, o ugodnejših premikih pri množičnosti inventivno ustvarjalnega dela, pa tudi o boljšem pretoku znanstvenih informacij, ocenjujemo za našo regijo, da je premalo narejenega za zagotavljanje ustreznega kadra. Občinske raziskovalne skupnosti so različno učinkovite, slabo je razvit informacijski sistem, preskromno pa je tudi sodelovanje med združenim delom in raziskovalno znanstvenimi ustanovami.

V regiji se še vedno srečujemo z osnovnimi slabostmi in neznanjem, kar ovira razmah množičnega ustvarjalnega dela. Premalo ustvarjamo ustvarjalno vzdušje v delovnih okoljih, da bi se sistematično lotevali teh zadev. Še vedno smo na začetni stopnji miselne preobrazbe v posameznih delovnih okoljih, vključno pri vodilnih delavcih, ki imajo pomembno vlogo pri ustvarjalnosti dela. Ocenjeno je bilo, da so vodilni in vodstveni delavci ključnega pomena pri tem, kako se razvija inovacijsko delo.

Praktično je dokazano, da zanesenjaki inventivnega kolesa ne bomo premaknili z mrtve točke, če le-to ne bo to postalo vgrajeno v sistem gospodarjenja in razvoja delovne organizacije oziroma manjših delovnih okolij.

V tej zvezi je nadvse pomembna tudi pravilna razporeditev posameznih delavcev in strokovnjakov glede na njihova prirojena nagnjenja. Ugotovljena so nekatera dejstva o razlikah med pomenom razvojnega in kreativno inventivnega dela, ki po svoji vsebini ni razvojno. Premalo je dolgoletne načrtno vzgoje mladih ljudi za ustvarjalno delo.

Razprava, ki je bila zelo bogata, je prispevala vrsto dobrih pobud za še hitrejši razvoj množične ustvarjalnosti, od pobud da mora postati inventivno delo sestavni del vseh planov in delitvenih razmerij, do pobud za ustrezno publiciteto dosežkov.

Dana so bila priporočila, da mora postati razmerje posameznika do inventivnega dela tudi merilo kadrovske politike in da skrb za inventivno delo ni naloga samo materialne proizvodnje. Ocenjena je bila pomembnost vloge tistih organizacij, ki skrbijo za patente in licence, saj z ustreznim reševanjem le-teh lahko dobro motivirajo posameznike ali skupine inventivnih delavcev.

Dana je bila pobuda o ustanovitvi regijskega društva inovator-

jev zaradi izmenjave mnenj ter pretoka ustreznih informacij in znanja. Ocenjeno je bilo, da pri razvojno inventivnem delu premalo izkoriščamo sredstva bank, ki so tej dejavnosti namenjena. Prisotni so ugodno ocenili dosedanje delo posa-

Kako kaže z letošnjim izvozom

NAŠA TEMELJNA ORGANIZACIJA MASIVA SE VEDNO NAJVEČJI IZVOZNIK

Letos imamo že kar na začetku leta polno zasedeno proizvodnjo. Zato smo že eno prsto soboto delali s celotno dopoldansko izmenjo s pomočjo delavcev iz režijskih služb. Podobno bo najbrž vse prvo polletje in tudi v tretjem tromesečju, kar pomeni, da bomo morali delati še dodatne proste sobote, o čemer pa se bomo odločali sproti, odvisno od naših zmogljivosti in odpremnih rokov.

Kar zadeva zasedenost proizvodnje, torej za letošnji izvoz kaže dobro, vendar pa je slika manj ugodna z dohodkovnega vidika. Mislim, da ni potrebno posebej pojasnjevati gibanj cen surovin in materialov v svetu in pri nas, ampak se kaže veliko bolj temeljito kot do sedaj posvetiti iskanju najboljših rešitev pri nabavi surovin in materialov. Cene surovin in materialov so

mezni komisij na ravni občin, še zlasti komisij, ki so jih sestavljali sindikalni delavci.

Udeleženci posveta so tako dobili vrsto utemeljenih in koristnih pobud za boljše delo. Hkrati je ta razprava pomenila tudi uvod v širše razprave o inventivnem delu v pripravah na 10. kongres slovenskih komunistov, ki bo poleg ocen o dosedanjih uspehih nakazal tudi prihodnje naloge komunistov na področju inventivno raziskovalnega in znanstvenega dela.

D. Mazij

poskočile tako visoko kot že dolgo ne, izhodne cene izdelkov pa še vedno ostajajo na lanskem ravni oziroma se celo znižujejo za 4 in več odstotkov pri posameznih izdelkih. Če potegnemo črto, potem bo letošnji izvoz izredno grenak in bo že malenkostno preseganje izvoznega načrta pomenilo velik uspeh.

Ne glede na dobre ali slabe spremembe na področju zunanje trgovinskega poslovanja smo v tovarni trdno odločeni iti po načrtani poti z enakim deležem izvoza v celotnem prihodku, računajoč na ustrezne podpore, ki so zapisane v resoluciji.

Veliko več bomo zahtevali od dobaviteljev surovin in materialov, kajti ob tako visokih odstotkih zvišanja cen nam bodo morali nuditi tudi ustrezno visoko kvalitete polizdelke. Vzdrževati v zelo težki mednarodni konkurenci namreč pomeni: ustrezna (nižja) cena, dobra kvaliteta in dogovorjeni dobavni roki.

Zato se bo še bolj kot doslej pokazala dobra ali slaba nabava

Letos daljši remont v Iverki

Letos je že enajst let, odkar dela tovarna ivernih plošč v Pod skrajniku. S štiriizmenskim delom je proizvedla 634.000 kubičnih metrov ivernih plošč in za to predelala 919.359 kubičnih metrov surovin.

Zaradi nepretrganega obratovanja se že kažejo sledi obrabe oziroma iztrošenosti strojne opreme, ki za prihodnje obratovanje ne zagotavlja več kvalitetne proizvodnje. Večja obnovitvena dela pri mehanskih transportnih napravah in rotacijskem bobnastem sušilniku so bila opravljena že v prejšnjem remontu. Lani smo obnovili tudi brusilko, s postopnim obnavljanjem pa bomo nadaljevali tudi letos, ko je najprej na

vrsti stiskalnica za vroče stiskanje.

Iverna plošča, ki zapusti stiskalnico, naj bi imela nadmero v debelini + 1,2 milimetra. Sedaj pa ima plošča na posameznih mestih tudi trikrat večjo nadmero, če želimo, da je gotova brušena plošča ravna in brez površinskih napak. To nastane zaradi neravnosti stiskalnih plošč, ki je s popravkom ne moremo odpraviti.

Odstopanje je izven dovoljenih meja in ga je možno zmanjšati samo s temeljitim izravnavanjem oziroma brušenjem stiskalnih plošč. Znano je, da so bile te plošče med obratovanjem večkrat pokvarjene zaradi lokalnih preobremenitev stiskalne površine, ko je bil stisnjen kovinski ali kateri drugi debelejši predmet, ki se odtrga od transporterja za transport iveri.

Obenem z izravnavo stiskalnih plošč pa bo potrebno popraviti tudi temelje stiskalnice. Za celotno delo je potrebno demontirati vso stiskalnico in odstraniti obršen del strojne opreme za njo, da se lahko dela z 21 metrov dolgo stiskalno ploščo. Teža posameznih elementov pa se giblje do 30 ton.

Nedvomno bo ta poseg strokovno in organizacijsko najzahtevnejši od vseh dosedanjih obnovitvenih del. Pri vseh drugih strojnih delih in napravah pa bo standardni remont oziroma zamenjava izrabljenih delov.

Popravilo stiskalnice je povezano z zunanjimi izvajalci z ladjedelnico 3. maj z Reke, ki bo plošče izravnala, in dobaviteljem opreme BISON iz Zahodne Nemčije, ki bo vodil strokovna dela. Začetek del bo 18. avgusta, konec pa 8. oktobra. M. Braniselj



Stoli iz MASIVE, namenjeni izvozu

in temu primerna proizvodnja. To pomeni, da bo dostikrat prišlo do napetih odnosov med posameznimi službami in že sedaj opozarjam na strpnost pri reševanju težav, le tako bomo namreč vendarle kaj dosegli.

Temu primerno bomo morali zahtevati tudi od SOZD Slovenijales, da bo odigrala vlogo posrednika med trgovino in pro-

izvodnjo, sicer bo proizvodnja vse bolj pešala spričo omenjenih težav in cen in dobro zastavljeno sodelovanje bo začelo plahneti.

Naj končam z oceno, da bo letošnje leto zahtevalo veliko več prizadevanja pri reševanju teh zadev. S sprotnim in temeljitim reševanjem težav bomo dokazali, da znamo dobro gospodariti.

M. Kusič

Sok ali mleko?

Samoupravni sporazum o varstvu pri delu v 40. členu določa, da delavci, ki delajo več kot polovico delovnega časa v okolju, kjer koncentracija zdravju škodljivih plinov presega 70 odstotkov s standardom dovoljene najnižje koncentracije, dobijo do pol

opredeljene v samoupravnem sporazumu. O vrsti pijače se je opredelila na osnovi mnenj specialistov za medicino dela, saj je funkcija napitkov predvsem v spiranju grla.

Zato je služba varstva predlagala predvsem sok in sicer enot-



Manjša dilema: sok ali mleko? Stvar še ni enotno rešena

litra osvežilne pijače na dan.

Vrsto pijače določa delavski svet Temeljne organizacije, pri odločitvi pa upošteva mnenje specialistov za medicino dela.

Glede na omenjena določila je bilo ugotovljeno, da se je bila pravica do dodeljevanja osvežilnih napitkov razširila na ostala dela, pa tudi nenamenska uporaba teh napitkov je narekovala sprejem nekaterih ukrepov.

Služba za varstvo pri delu je pregledala vsa dela, kjer so te napitke dodeljevali in predlagala dodelitev napitkov samo tam, kjer nastopajo škodljivosti, ki so

no za celotno delovno organizacijo.

Predloge so obravnavali delavski sveti temeljnih organizacij in jih tudi sprejeli.

V Masivi so se na omenjeni sklep pritožili delavci lakirnice in zahtevali spet mleko, kar je delavski svet tudi potrdil (»cenejš«).

Zaradi tega je prišlo do različnega dodeljevanja osvežilnih napitkov, kar povzroča hudo kri v posameznih temeljnih organizacijah in zahteva razrešitev teh zadev.

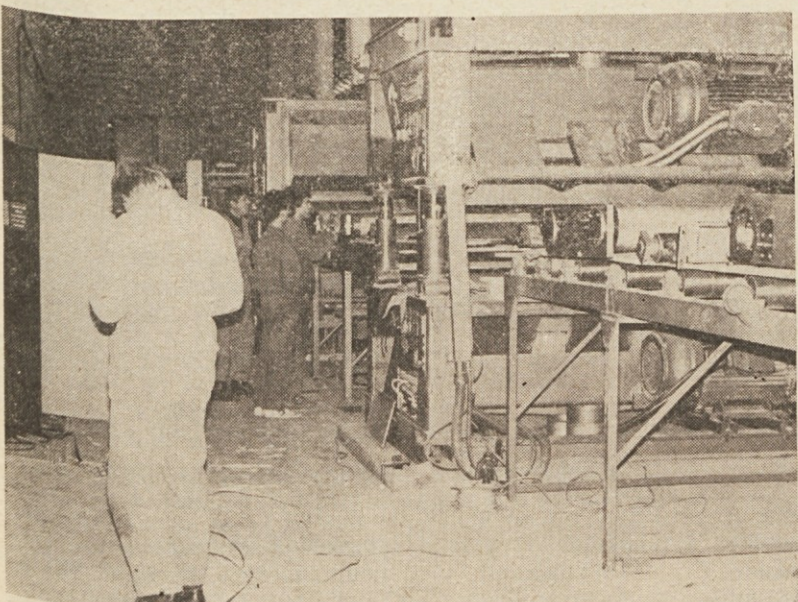
V. Jerič

OBVESTILO

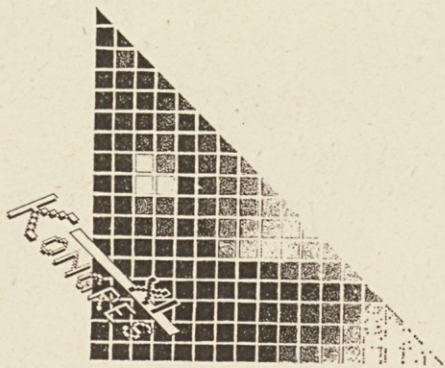
V počastitev slovenskega kulturnega praznika — 8. februarja vabi vzgojno varstvena organizacija Cerknica vse občane na prireditev, na kateri bodo nastopili predšolski otroci v različnih kulturnih zvrsteh.

Prireditev bo v petek, 14. februarja ob 17. uri v kinodvorani v Cerknici.

VVDO Cerknica



Remont brusilke v IVERKI



Priprave na volitve gredo h koncu

Politične priprave na letošnje volitve v naši občini gredo h koncu. Tako so povsod opravljene naloge evidentiranja, pa tudi že predkandidacijski postopki. Organizirane so temeljne kandidacijske konference, ki morajo zaključiti svoje delo do 10. februarja.

Temeljne kandidacijske konference se bodo na svojih sejah poleg sprejema kandidatnih list za svoje delegacije opredeljevale tudi do predloga možnih kandidatov za nosilce delegatskih in družbenih funkcij v republiki in federaciji iz Slovenije (objavljen

22. januarja v Delu) ter se opredeljevale do predloga možnih kandidatov za vodilne delegatske in družbene funkcije v občini Cerknica.

Predlog predsedstva občinske konference SZDL za opravljanje teh funkcij je:

PREDLOG MOŽNIH KANDIDATOV ZA NOSILCE VODILNIH FUNKCIJ V OBČINSKI SKUPŠČINI

Priimek in ime	Rojen	Zaposlitev	Krajevna skup.	Funkcija
Urbas Tone	1946	Temelj. sodišče Rakek	Cerknica	predsednik skupščine občine
Zabukovec Zdravko	1940	Brest SD	Cerknica	podpredsednik skupščine občine
Kovač Miloš	1954	Kovinoplastika	Loška dolina	predsednik zbora združ. dela
Drobnič Silvo	1951	Novolit	Rakek	podpredsednik zbora združ. dela
Urbas Miro	1950	Kartonaža	Rakek	predsed. zbora krajev. skupnosti
Plos Anton	1935	Kovinoplastika	Loška dolina	podpredsed. zbora krajev. skup.
Frank Jože	1944	Brest SD	Cerknica	predsednik DPZ
Baraga Bojan	1961	Brest SD	Loška dolina	podpredsednik DPZ
Ješelnik Franc	1950	Kovinoplastika	Loška dolina	predsednik izvršnega sveta
Zabukovec Zdravko	1940	Brest SD	Cerknica	član delegacije SRS za zvezni zbor

PREDLOG MOŽNIH KANDIDATOV ZA NOSILCE VODILNIH FUNKCIJ V SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTIH OBČINE CERKNICA

Ime in priimek	Rojen	Zaposlitev	Krajevna skup.	Funkcija
SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE				
Zigmund Tone	1948	Kovinoplastika SD	Loška dolina	predsednik skupščine
Pavlič Irena	1956	OŠ Rakek	Cerknica	podpredsednik skupščine
Turšič Franc	1932	Brest SD	Cerknica	predsed. zbora uporabnikov
Gorkič Lidija	1952	Gradišče	Rakek	podpredsednik zbora uporab.
SIS ZA OTROŠKO VARSTVO				
Kranjc Ivanka	1944	OŠ Grahovo	Grahovo	predsednica skupščine
Ivanetič Ludvik	1955	Kovinoplastika Plastika	Loška dolina	podpred. skupščine
Perčič Silva	1952	Brest SD	Cerknica	pred. zbora uporab.
Janeš Jadranka	1957	Brest Tozd Jelka	Begunje	podpred. zbora uporab.
SIS SOCIALNO SKRBSTVO				
Turk Ida	1958	Kovinoplastika SD	Loška dolina	predsednica skupščine
Lavrenčič Marija	1941	OŠ Cerknica	Cerknica	podpredsed. skupščine
Rus Tončka	1928	Upokojenka	Cerknica	predsednik zbora uporab.
Obreza Anton	1942	Brest Žagalnica	Loška dolina	podpred. zbora uporabnikov
SIS SOCIALNO VARSTVO				
Mazij Alojz	1950	Kovinoplastika SD	Nova vas	predsednik skupščine
Kavčič Mirko	1950	Kartonaža Rakek	Cerknica	podpredsed. skupščine
SIS ZA KULTURO				
Hribar Peter	1945	Veterinar. postaja	Cerknica	podpredsed. skupščine
Strman Božidar	1949	OŠ Nova vas	Nova vas	predsednik skupščine
Lekan Jasna	1947	OŠ Stari trg	Loška dolina	predsednik zbora uporab.
Šega Vanda	1959	Brest SD	Cerknica	podpredsednik zbora uporab.
SIS ZA TELESNO KULTURO				
Kebe Matjaž	1958	Brest Prodaja	Cerknica	podpredsed. skupščine
Mlakar Zlato	1951	Kovinoplastika	Loška dolina	podpredsed. skupščine
Zabukovec Ivan	1953	Brest Masiva	Cerknica	predsednik zbora uporab.
Palčič Ludvik	1958	Brest SD	Rakek	podpredsed. zbora uporabnikov
SKUPNOST POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA				
Harmel Nada	1939	OŠ Cerknica	Cerknica	predsednica skupščine
Prosenc Vilma	1931	Upokojenka	Loška dolina	podpredsed. skupščine
SIS ZA ZDRAVSTVO				
Žagar Filip	1947	MS ZSS Postojna	Cerknica	predsednik skupščine
Gornik Igor	1952	LB Cerknica	Rakek	podpredsed. skupščine
Perčič Anton	1950	Brest SD	Cerknica	predsednik zbora uporab.
Rudolf Anton	1945	Novolit	Nova vas	podpredsed. zbora uporabnikov
SIS ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST				
Mišič Matija	1953	Brest Mineralka	Grahovo	predsednik skupščine
Knave Bojan	1950	KPL Tozd Plastika	Loška dolina	predsednik skupščine
SIS ZA ZAPOSLOVANJE				
Tavželj Franc	1935	Avtomontaža	Cerknica	podpredsed. skupščine
Kogej Silva	1937	OŠ Rakek	Rakek	predsednik zbora uporab.
SIS ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO				
Ogrinc Marjan	1954	Brest SD	Cerknica	predsednik skupščine
Rajčević Božidar	1931	PK Pivka Tozd LKP	Rakek	podpredsed. skupščine
Zrimšek Zdravko	1939	KPL SD	Loška dolina	predsednik zbora uporab.
Mazij Anton	1951	KPL SD	Loška dolina	podpredsed. zbora uporab.
SIS ZA KOMUNALNO-CESTNO GOSPODARSTVO				
Pakiž Viktor	1940	Avtomontaža	Rakek	predsednik skupščine
Kusič Marjan	1950	Brest Masiva	Cerknica	podpredsednik skupščine
Cerkvenik Mitja	1946	Kovinoplastika	Loška dolina	predsednik zbora uporab.
Doles Mirko	1942	Garnizon Velike Bloke	Nova vas	podpredsednik zbora uporab.



ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE

Pred kongresom sindikata

Občinski svet zveze sindikatov je sprejel program razprav o osnutkih kongresnih listin. V programu smo predvideli, da bodo razprave organizirali v vsaki osnovni organizaciji. Na ravni konference osnovnih organizacij pa je bilo sprejeto, da v Kovinoplastiki podrobneje obdelajo področje vloge sindikata v združenem delu, na Brestu pa je bilo dogovorjeno, da bodo razpravljali o socialni varnosti njihovih delavcev.

Javne razprave so bile do konca lanskega decembra, vendar iz osnovnih organizacij nismo dobili nikakršnih pripomb na gradiva za 11. kongres sindikata. To sicer ne pomeni, da razprav v osnovnih organizacijah ni bilo, saj so bili v tem obdobju občni zbori in so to priložnost predsedniki izkoristili in v svoja poročila vključevali tudi kongresna gradiva.

V Kovinoplastiki so razpravljali o vlogi sindikata v združenem delu in na osnovi tega prišli do ugotovitev, da delo sindikalnih skupin ponekod še ni zaživelo. Obenem tudi ugotavljajo, da družbenopolitične organizacije

nudijo premalo pomoči oziroma ne sodelujejo z delegacijami. Da bi te organizacijske pomanjkljivosti, ki pa so za delovanje sindikata še kako pomembne, izboljšali, so sprejeli tudi neposredne ukrepe, tako da je pričakovati nekatere spremembe, ki vodijo v boljše delo sindikata, samoupravnih organov in drugih družbeno političnih organizacij.

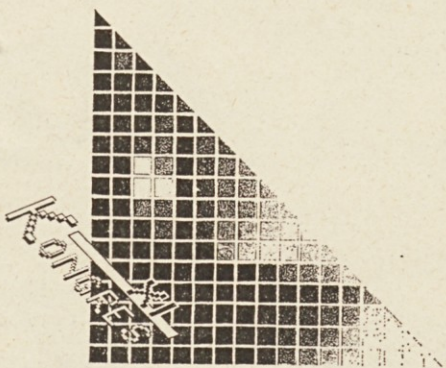
Na Brestu razprave niso organizirali, čeprav so zadeve v zvezi z zagotavljanjem socialne varnosti delavcev še kako žive. Zato ta naloga ostaja novemu vodstvu konference, ki mora spremeniti odnose in odgovornost do nekaterih nalog.

Na skupščini občinske organizacije zveze sindikatov, ki je bila 23. januarja, smo izvolili nove člane občinskega sveta in njegovih organov.

Za predsednika občinskega sveta je bil izvoljen **Franc Urbas**, za podpredsednika **Ivan Plos** in za sekretarja **Rajko Palčič**.

Na kongresu zveze sindikatov Slovenije bodo iz naše občine sodelovali **Aleksandra Šega**, **Stane Pavlič** in **Rajko Palčič**.

F. Urbas



ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE

ZAKLJUČKI VOLILNOPROGRAMSKE KONFERENCE SINDIKATA BRESTA, KI JE BILA 25. DECEMBRA 1985.

1. Prva naloga, ki mora priti v dnevne rede sej novih vodstev sindikata, je odnos do dela, do nalog, ki so postavljene pred celotni kolektiv in vsakega posameznika.
2. Sindikat si mora prizadevati za pravilno vrednotenje družbeno političnega in delegatskega dela ter za nemoteno delovanje družbeno političnih organizacij, organov upravljanja in delegacij.
3. Predlagamo, da se v sistemu nagrajevanja poleg ostalih upošteva kot merilo tudi prihranek pri materialu.
4. Izhajajoč iz trenutnih gospodarskih razmer v delovni organizaciji, predlagamo, da temeljne organizacije in Skupne dejavnosti temeljito ocenijo organizacijska in kadrovska vprašanja ter poiščejo skupne rešitve.
5. Sindikat mora sproti spremljati gospodarski položaj in se vključevati v izvajanje sprejetih nalog za odpravljanje sprotih težav na vseh področjih.
6. Sindikat si mora prizadevati za razvoj inovativne dejavnosti. Zato podpira predlog komisije za inovativno dejavnost, da zaposlimo delavca, ki bi na tem področju delal poklicno.
7. Sindikat ocenjuje, da smo o delu delgacij premalo obveščeni, zato predlaga, da bi Informator redno izhajal in prinašal kratke obrazložitve skupščinskih materialov. Več pomoči bi delegacije potrebovale tudi od posameznih strokovnih delavcev oziroma služb.
8. Stalna naloga sindikata mora ostati skrb za spremljanje socialnih in materialnih razmer vseh delavcev ter ukrepanje v posameznih primerih.

Izvršni odbor
konference
sindikata Bresta

Iz drugih lesarskih kolektivov

LIPA gradi nov objekt in sicer tako imenovano **montažno halo**, v kateri bodo imeli zalogo plošč, furnirja in žaganega lesa, ki mora nekaj dni počakati, preden ga iz sušilnic pošljejo v predelavo. Povečanje prostorov, za katere bodo namenili nekaj več kot 40 milijonov dinarjev, pomeni le sestavni del obsežnega naložbenega programa za obnovo in posodobitev proizvodnih prostorov in hkrati zahtevnega razvojnega načrta Lipe za posodobitev celotnega procesa v proizvodnji pohištva.

V **LESONITU** so v teku dela za **posodobitev energetskih naprav**. Z naložbo, ki bo predvidoma zaključena septembra, bodo po posebnem postopku pokurili vse lesne ostanke, drobne odpadke, lesni prah in obrezke. Pričakujejo, da bodo tako nadomestili okrog 3000 ton kakovostnega mazuta in hkrati izboljšali kakovost vhodnih surovin.

HOJA je pričela z gradnjo **nove tovarne za proizvodnjo pohištva iz masivnega lesa** v Podpeči. Vrednost celotne naložbe je predvidena — skupaj z načrtovanimi podražitvami — 730 milijonov dinarjev. Po končani naložbi bo v začetku leta 1987 možna proizvodnja zahtevnejših in bolj vrednotenih izdelkov od sedanjih galanterijskih izdelkov — v vrednosti 1100 milijonov dinarjev po lanskih cenah, kar je 2,25-krat več od sedanjega obsega proizvodnje.

ALPLES je v **energetskem razvoju** dosegel lepe uspehe. Ob koncu sedemdesetih let je zgradil toplovod in novo toplarno, lani pa nova skladišča za gorivo, ki skupaj z dotedanjimi obsegajo prostornino 10.000 kubičnih metrov. Vse te naložbe omogočajo in zanesljivejšo proizvodnjo in manjše proizvodne stroške, obenem pa so ustvarile osnovo za prihodnji razvoj toplovodnega ogrevanja na območju Železnikov.

V **LESNI** je bilo preteklo leto prijavljenih **150 inventivnih predlogov**, kar je več kot trikrat več kot leto poprej. Gospodarska korist upoštevanih predlogov znaša 41.845.000 dinarjev, predlagateljem pa je bilo izplačanih 2.742.000 dinarjev.

V **MEBLU** sta bila lani prijavljena kar **202 inovacijska predloga**. Od teh predlogov so jih doslej realizirali 50, približno toliko jih je bilo zavrnjenih, ostali pa so v postopku realizacije. Inventivna dejavnost je najbolj razširjena med proizvodnimi delavci in nekaterimi službami, ki so neposredno vezane na proizvodnjo.

JELOVICA za novo srednjeročno obdobje načrtuje predvsem **vlaganja v posodobitev iztrošene in zastarele opreme**. Večja vlaganja bodo predvsem: nova oprema iz IFC posojila za posodobitev proizvodnje stavbnega pohištva; izgradnje nove kotlarne in rekonstrukcija dveh starih; racionalizacija izrabe lesa in lesnih odpadkov; vlaganje v varstvo okolja in izboljšavo delovnih pogojev; širitev mreže lastnih poslovalnic.

INLES in **LIK Kočevje** ter še nekaj manjših lesarskih delovnih organizacij se je z Gozdnim gospodarstvom Kočevje povezalo v skupnost združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje na področju gozdarstva in lesne predelave.

NAŠI LJUDJE

Predstavljamo vam našega dolgoletnega delavca **Ivana Oblaka**, ki bo letos dopolnil 35 let dela v temeljni organizaciji JELKA. Povprašali smo ga o njegovem delu in o življenju v naši tovarni. Takole je pripovedoval:

»Rodil sem se 1932. leta v Selščku v kmečki družini, kjer nas je bilo dvanajst otrok. Zaposlil sem se leta 1948 v LIP Cerknica



in sicer na žagi v Begunjah. Moje prvo delovno mesto je bilo na skladišču žaganega lesa, kjer sem skladal deske. Delal sem tudi na skladišču hlodovine in kot pomočnik garterista. Po dobrih dveh letih dela sem šel na žago na Jelko, ki je bila takrat še združena s Kmetijsko zadruho Begunje. Nato sem moral na službeno vojaškega roka v Valjevo, kjer sem bil leto in pol. Po vrnit-

SLOVENIJALE — trgovina bo letos vse sile usmerila v intenzivni prodor na svetovna tržišča predvsem z vključevanjem višjih oblik zunanjetrgovinskega nastopa. Zastavili so si cilj 210 milijonov dolarjev izvoza in 80 milijonov dolarjev uvoza. Z vsemi sredstvi bodo poskušali povečati tudi prodajo na domačem trgu.

LIP Bled je ob koncu preteklega leta **odprl nov objekt**, v katerem so kotlovnica, sušilnica, kompresorska postaja, skladišče in garaže za viličarje. Kotlovnica na lesne ostanke bo omogočila velik prihranek pri stroških, največja pridobitev pa je sušilnica, ki bo zmanjšala zalogo žaganega lesa in omogočila uvajanje zahtevnejših izdelkov v proizvodnjo.

vi iz vojske sem se spet zaposlil na Jelki, kjer sem ostal vse do današnjih dni.

Tistikrat je bila Jelka še vedno združena s Kmetijsko zadruho. Zgradili smo zabojarno in 1955. leta sem bil premeščen tja. Delal sem pri cepilki, kasneje pa kot vodja izmene. Delali smo zaboje za embalažo in ladijski pod. Postopoma smo zabojarne dograjevali nove prostore in nabavili nove stroje ter razširili proizvodnjo. Veliko smo prispevali s prostovoljnimi delom, predvsem v prvih letih, kopali smo temelje, betonirali plošče in podobno.

Leta 1956 smo izvolili prvi delavski svet, tedaj sem bil njegov član. Kasneje sem bil dve mandatni obdobji predsednik delavskega sveta. Večkrat sem bil predsednik osnovne organizacije sindikata. Če seštejem, vidim da sem to funkcijo opravljal skoraj štirinajst let. Seje delavskega sveta smo takrat imeli ob nedeljah, vendar moram poudariti, da ni bilo težav zaradi sklepčnosti.

Tudi v krajevni skupnosti sem deloval; predsednik vaše skupnosti sem bil dva mandata. Sedaj sem član sveta krajevnega skupnosti in član komisije za vloge in pritožbe pri občinski skupščini. Sedanje delovno mesto, ki ga opravljam že skoraj deset let, je

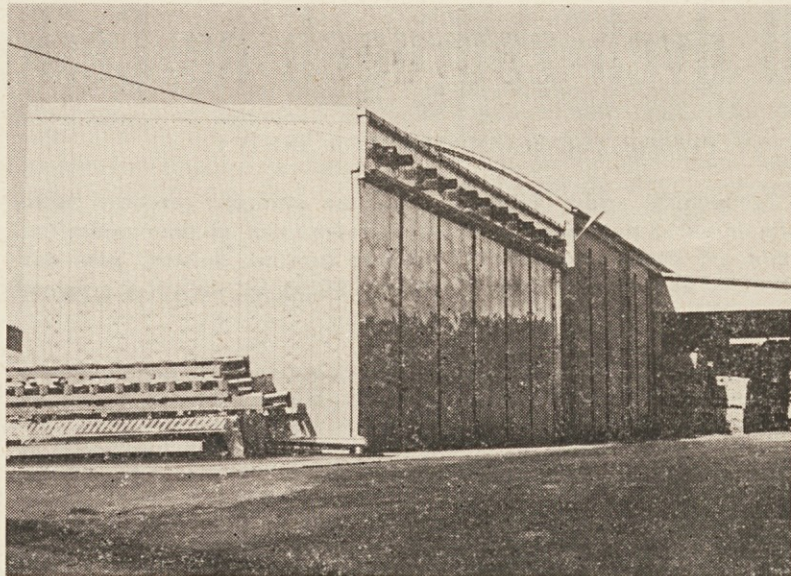


spet na žagi in sicer sem vodja izmene in skladišča hlodovine. Delo je povezano predvsem s prevzemom hlodovine, in z odpremo žaganega lesa.

Poudariti moram, da so se pogoj dela v marsičem spremenili. Precej smo pridobili tudi z organizirano prehrano med delom. Ob koncu tega pogovora pa bi rad izrazil željo, da bi čimprej uredili transportne poti okrog žage ter skladišča hlodovine. Prostor okrog žage bi morali čimprej asfaltirati, ker je ob deževnem vremenu precej blata, ki delo otežuje.

Brestu in Jelki pa želim veliko delovnih uspehov.

Pripravila Š. Šebalj-Mikše



Nova sušilnica za les v ŽAGALNICI kmalu nared

Pravnik odgovarja

Vprašanje:

Kdaj je dosežena sklepčnost se nekega samoupravnega organa, ki šteje 5 članov in 5 namestnikov? Ali je sklepčnost uveljavljena že s prisotnostjo 3 oseb (od skupaj 10) ali je v primeru, ko ima organ izvoljene namestnike članov, za sklepčnost potrebna prisotnost 5 oseb?

Odgovor:

Samoupravni organ, ki šteje 5 članov in 5 namestnikov, je sklepčen tedaj, če je na seji prisotna večina članov ali večina namestnikov. V konkretnem primeru je torej **samoupravni organ** sklepčen, če so na seji prisotni 3 člani ali pa 3 namestniki. Namestniki članov samoupravnega organa imajo enako vlogo oziroma funkcijo kot sami člani organa, s tem da so na seji prisotni le tedaj, če so člani organa upravičeno zadržani oziroma odsotni.

Tako za sklepčnost samoupravnega organa, ki ima tudi namestnike članov, ni potrebno, da so na seji prisotni člani in njihovi namestniki.

Vprašanje:

Ali ima delavka pravico izrabiti letni dopust za preteklo koledarsko leto in sicer do konca februarja letošnjega leta, če je bila vse do konca preteklega leta

odsotna z dela zaradi bolezni in je v preteklem letu izrabila le en dan dopusta?

Odgovor:

Samoupravni sporazum o delovnih razmerjih temeljne organizacije vsebuje jasna določila o izrabi letnega dopusta. Po določilih tega sporazuma mora delavec oziroma delavka izrabiti letni dopust za tekoče koledarsko leto praviloma do konca koledarskega leta. Omenjeni sporazum še določa, da ima delavec oziroma delavka pravico izrabiti del letnega dopusta nad 12 delovnih dni najkasneje do konca februarja naslednjega koledarskega leta v primerih, ki so zapisani v tem sporazumu. Med temi primeri je tudi ta: če je bil delavec oziroma delavka odsoten z dela v času razporejenega dopusta zaradi bolezni.

Glede na omenjena določila ima torej v tem primeru delavka pravico izrabiti letni dopust za preteklo koledarsko leto do konca februarja letošnjega leta, vendar ne vsega pripadajočega dopusta, ampak le še del letnega dopusta nad 12 delovnih dni (na primer — če ima delavka za preteklo leto 30 dni dopusta, lahko v omenjenem primeru izrabi v letošnjem letu do konca februarja še 18 dni dopusta).

A. Perčič



PREDNOVOLETO SREČANJE Z UPOKOJENCI

Ob koncu preteklega leta smo tako kot že leto poprej organizirali prednovoletno srečanje z upokojenci iz naše temeljne organizacije. Vabilu so se odzvali v velikem številu. Odbor za kulturo pri osnovni organizaciji mladine je pripravil tudi kratek kulturni program.

Srečanje je bilo nadvse pristrčno, saj so bili mnogi upokojenci zelo veseli ponovnega srečanja s temeljno organizacijo.

S. Šebalj — Mikše



O dveh zadrugah na Cerknškem

NOVE PRIDOBITVE ZGODOVINSKEGA ARHIVA

Zgodovinski arhiv Ljubljana deluje na območju osrednje Slovenije in skrbi tudi na območju občine Cerknica za tiste zapise, nastale pri delovanju različnih ustanov (uprave, šolstva, gospodarstva...), ki nam odkrivajo življenje v bližnji ali daljnji preteklosti in so pomembni za kulturo ali znanost.

V minulem letu je arhiv pričel s prevzemanjem gradiva zadrug in tako od Mercator/Kmetijske zadruge Cerknica prevzel gradivo dveh kmetijskih zadrug, ki sta delovali po osvojitvi v Grahovem in na Uncu do začetka šestdesetih let. Zapisniki organov zadrug, poročila in drugi spisi o dejavnosti nudijo vsakomur, ki se zanima za razvoj kmetijstva na Cerknškem, obilico zanimivih podatkov o povojnem kmetijskem združništvu.

Tako na primer lahko spremeljamo Kmetijsko zadrugo Grahovo do ustanovitve leta 1947, ko je prva leta opravljala prevzem obvezne oddaje in v trgovini prodajala stvari na karte, mimo gradnje zadrugnega doma in razširjene dejavnosti v petdesetih letih (pekarija, kovačija, čevljarstvo, mizarska delavnica in zidarstvo), ko se ji je ob koncu leta 1957 po sedemletnem delovanju pridružila Kmetijska delovna zadruga Žerovnica. V letih 1957–1960 je deloval tudi aktiv mladih zadrugnikov, v decembru tega leta pa se je zadruga — v skladu s tedanjo kmetijsko politiko — združila s Kmetijsko zadrugo Cerknica, da bi lahko tudi širila »lastno kmetijsko proizvodnjo«.

Združevanje zadrug v občini leta 1960 pa v primeru Kmetijske zadruge Unec ni teklo tako lahko, saj so zadrugniki nasprotovali, da se pridružio cerkn-

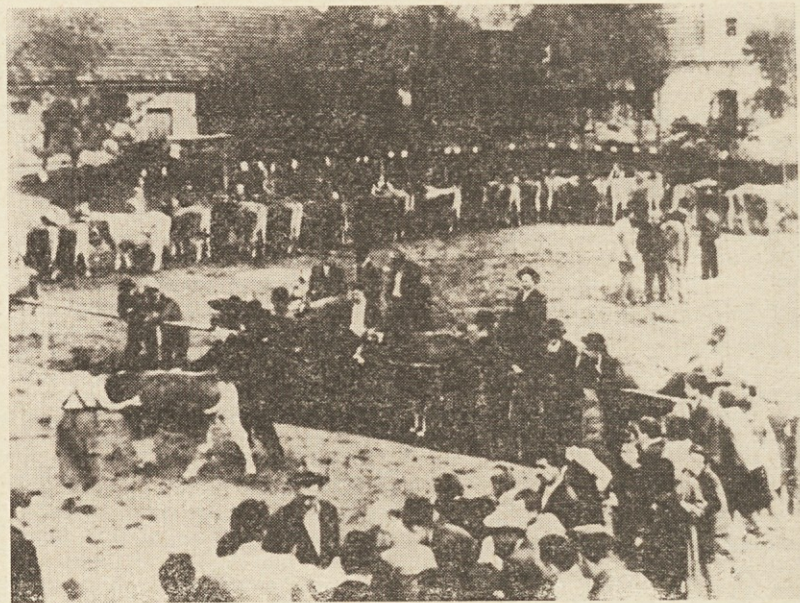
ški Kmetijski zadrugi, kakor je vztrajal tedanji občinski ljudski odbor Cerknica. Raje so razmišljali o združitvi s Kmetijsko zadrugo Planina-Laze, kajti na področju kmetijstva pač bolj gravitirajo na Planinsko polje.

Poslovanje zadrug v letu 1959 je bilo uspešno (kljub izgubam zadrugne ekonomije in strojnega odseka) — s čistim dobičkom nad 9,7 milijona starih din pri prometu več kot 140 milijonov din. Zadruga je bila finančno močna in je kar vzorno gospodarila, kot so ugotovili na občnem zboru decembra leta 1960.

Samostojno je poslovala še v letu 1961, nakar je zadrugi svet v začetku leta 1962 omenjal, da so v »veliki finančni zagati« (predvsem zaradi manjšega odkupa lesa) in ponovno so razpravljali o predlogu združitve. Eden izmed članov zadrugnega sveta je zoper to vstal s pritožbo, »če je tako že vse v naprej določeno, potem nima smisla, da se je sestal danes zadrugi svet«. Za združitev s kmetijsko zadrugo Cerknica je nato glasovalo 16 od skupaj 22 prisotnih članov zadrugnega sveta, »ostali pa so odstopili od glasovanja«.

Tako nam »stari papirji«, ki jih hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana govorijo tudi o življenju na Cerknškem, in 66 arhivskim skladom z območja občine Cerknica sta se pridružila še dva sklada nekdanjih zadrug, ki čaka raziskovalce in ljubitelje krajevne zgodovine.

B. Suštar



Razstava plemenske živine KZ Unec leta 1953

Novosti v knjižnici

AMERIŠKI ROMAN

V zbirki se predstavlja šest priznanih ameriških avtorjev, ki jih pri nas sicer že poznamo, vendar so s temi deli sedaj prvič med nami.

NABOKOV, V.: Ada ali strast

V romanu so združene značilnosti obeh pisateljevih domovin, Rusije in Amerike. Dogajanje je ljubezensko.

BELLOW, S.: Dekanov december

Tudi v tem romanu lahko primerjamo dva svetova, Vzhod in Zahod, kritično podobo našega sveta.

FAULKNER, W.: Krik in bes

Roman, ki je nastal pred drugo svetovno vojno, pripoveduje o propadu ponosne južnjaške družine.

MALAMUD, B.: Novo življenje

Napet in šegav roman, z učiteljem angleščine kot glavnim junakom.

SINGER, I. B.: Suženj

Zgodba je postavljena v 17. stoletje na Poljsko, pisatelj pa v njej razkriva svojo bolečino ob usodi Židov.

SHAW, I.: Na življenje in smrt

Napet roman, v katerem glavni junak, ki misli, da nima sovražnikov, dobi sporočilo, da mu strežejo po življenju.

JOŽEF ŽIROVNIK CERKNŠKO JEZERO

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Slednjič se imenuje ves dolnji tok skozi Ljubljansko barje noter do izliva v Savo — Ljubljana.

Zveze med posameznimi deli omenjenega toka so vse podzemeljske in se nahajajo le v rovih popolnoma izpodjenega Krasa. Navadno se izgublja vode koncem kotline v skrite, globoko ležeče požiralne jame, ki so na vseh straneh obkrožene s skalami, tudi na površje prihajajo navadno izpod skal. Le malokdaj so odtoki tako prosti in očitni kakor obe Karlovici ob Cerknškem jezeru.

Ne smemo si misliti, da so vsi podzemeljski rovi enakomerno izdolbeni. Vsako podzemeljsko korito je namreč jako zavito. Nekateri podzemeljski prostori so zelo obširni, podobni cerkvam in včasih visoki kakor stolp. Med njimi se nahajajo ozki in nizki predori, ki le polagoma prepuščajo vodo. Ločilne stene teh različno velikih in različno visokih votlin so popolnoma razpokane in razjedene od vode.

Visoko gori ob stenah se poznajo učinki vodne sile, ker so namreč reke skozi te votline tekle mnogo više kakor dandanašnji. Počasi pa so si podzemeljski toki izdolbili nižja korita, in posamezne ločilne stene so se potem zgrudile zaradi svoje teže, ali pa so jih porušile povodnji. Tako pogrezle skale leže na tleh in zavirajo vodo, da se ne more hitro odtekati.

Vodni tok po podzemeljskih votlinah nikakor ni enakomeren. Na

haja se kaj obilo brzic, nižjih in višjih slapov, kakor tudi zelo počasi tekočih voda. Mnogokrat je voda jako stisnjena v ozkih soteskah, drugod pa se razširja kakor majhno jezero. Poleg neizmernih globočin, katere je napolnila voda, opazujejo se tudi lahko plitva mesta, ali pa štrli pod vodno gladino obilo kleči. Nekateri deli podzemnega toka leže nižje, drugi zopet više, dokler si voda ne izdolbe povsod enako nizkega korita.

Ta pojav se posebno lahko opazi v Postojnski jami, ker je po rovu, kjer se zdaj sprehajajo obiskovalci, nekdašnja Pivka, dokler si ni izdolbla sedanjega korita in ni popolnoma zapustila više ležečega hodnika.

Če opazujemo podolgaste kotline na Notranjskem, vidimo, da so le posamezni deli dolinske tvorbe, ki se ni dovršena in se bode še nadaljevala. Voda namreč še vedno izpodjeda temelje onih hrbtov, ki ločijo kotline od kotlin; v tisočletjih se bodo ti udrli prav tako, kakor so se že prej znižale sedanje kotline.

Voda ima namreč v sebi ogljeni kisik, in ta razjeda polagoma, toda stalno ogljenokisli apnenec, izlizuje in izvotljuje ga ter napravlja v njem čedalje večje jame in rove. Ta neprestana vodna sila — izpiranje in razjedanje — deluje ob tokih navzgor, še bolj pa nizdol in napravlja čedalje širje in globlje robove. Ta sila se opaža sicer povsod, kjer so apnenaste gore, vendar tako očitno nikjer kakor na Krasu.

Ko bode voda dokončala svoje delo, tedaj se bodo povsod udrla zdaj še obstoječi povprečni hrbtje, in napravila se bode ena sama skupina dolina od Sneznika do izliva Ljubljane. Zdaj so ti povprečni hrbtje, ki ločijo kotline od kotline, sicer še precej močni in nekateri tudi dosti široki, vendar jih je voda še izpodjedala na tisoč in tisoč mestih. Na primer hrib med Loško in Cerknško kotlino je na najožjem kraju blizu vasi Dan le še 2000 metrov širok. Med jezerom in Planinsko kotlino se raztezajo hribje 6500 metrov v dolgost. Na mnogih mestih kažejo mnogotere lijaste udrtnice, a nikjer se niso ti hrbtje tako močno usedli in podrli, kakor skoraj v sredini — v Škocjanski dolini. Jezerska voda, tekoča proti Planini, prihaja v ozkem prepadu v Škocjanu prav tako kakor v prvi kotlini iz votline na dan, na spodnjem koncu prepada pa izginja zopet v votlino.

Dokazano je, da so vsi doli, dolci in vse rupe na Krasu nastali le tako, da se je strop udrl nad izlizo v votlino. Kako silna je dinamiška delavnost izpodnebne in tekoče vode v notranjosti Krasa, dokazuje nam najlepše velikanski prirodni most v Škocjanu ali pa orjaška skalna vrata Vranje jame pri Panini. Ozirajoč se na posebne razmere kraških tal v okolici Cerknškega jezera se lahko pojasni popolnoma ta naravni pojav — začasno naraščanje in upadanje.

Učenjaki so po zadostnih znamenjih spoznali, da sta bili tudi v Kočevski in Dobropoljski dolini na Dolenjskem nekdašnji presihajoči jezera. Voda se je izgubljala skozi mnogotere luknje in jame od časa do časa v tla ravno tako, kakor se še dandanes godi v Cerknškem jezeru. Cerknška kotlina se razlikuje torej od onih dveh posebnih v tem, da stoji še v njenih globokejših mestih zmeraj voda in da se iz njenega jezerišča ne izgubi nikdar popolnoma. In temu je vzrok, da donajajo potoki preobilno vode

v jezero in da odtočni žlebovi in vodovodi ne zadoščajo, ker ne morejo vode zadosti hitro odpeljati.

Presihajoče je tudi jezero Topoljša ali Kopajsko na Grškem, ki je še enkrat večje od Cerknškega. Jesensko deževje napolnjuje Kopajsko jezero, ki se ohrani čez zimo. Pomladi pa mu voda odteče po raznih (20) podzemeljskih luknjah, ki na dveh straneh drže skozi gorovje do morja.

Kdaj da presahne Cerknško jezero, je odvisno od vremena. V lepih spomladanskih dneh začne voda kmalu upadati in izginjevati v jame. Umevno je, da prebivalce jezerske okolice to zelo zanima. Vsa planjava namreč postane ob suši velik travnik, in čim prej odteče voda, toliko boljša vzraste trava. Zatorej je okoli kresa med kmeti le razgovor, kako voda upada in kdaj se bo jezero osušilo. Po navadi se izprazni jezerišče do sv. Jakoba skoraj popolnoma. Če se pa do takrat ne zgodi ta zanimiva prijava, ne ve se nič gotovega, kdaj bode pozneje jezero usahnilo.

Voda odteče skoraj vsako leto v tem času, v zelo suhi pomladi se pa odtok celo ponovi. Na primer leta 1873 je »šla voda dol« meseca julija, med Mašami se je zopet napolnilo jezero, a voda je zopet odtekla in ostalo je jezero v oktobru in novembru suho.

Pri stanovitni suši začne voda polagoma odtekati skozi poprej imenovane ponore v zemljo. A to se ne zgodi po vseh požiralnih jamah naenkrat, in sicer zaradi tega ne, ker ne leže vse enako visoko, ker niso večinoma v zvezi z jezerskim potokom Strženom in ker jih loči povišanje jezerskih tal.

Najpoprej nehata obe Karlovici požirati vodo, ker ležita 2 metra 2 decimetra oziroma 1 meter 3 decimetre više kakor jezersko dno. Potem se začnejo jame zaporedoma prazniti, in sicer odteče voda v jamo Vodonos v 10, v Rešeto v 15, v Kotel v 20 in v Levišče v 25

dneh, šteto od dneva, ko se je začelo jezero sušiti. V tem času se izgubi voda tudi skozi druge luknje in ponore pod zemljo.

Najdalje v petih tednih postane jezero suho. Seveda je to odtekanje odvisno od vremena, zatorej preteče med izpraznjenjem jam včasih več, včasih manj časa, predno je jezerišče popolnoma suho. Le v Zadnjem kraju je nekaj tolmuinov, kateri se nikdar ne posuše do dobrega. Po strugah v jezerski kotlini ostane samo toliko vode, kolikor je donajajo potoki.

Če začne med odtekanjem vode močno deževati, preneha za nekaj dni odtok, pri dolgotrajnem deževju se pa jezero zopet kmalu napolni, četudi ga je morebiti že polovico ali več odteklo.

Steinberg popisuje v svoji knjigi (str. 86) odtok jezera, kakor se je vršil ob njegovem času (pred 150 leti), tako-le:

Ko neha v Veliko Karlovico odtekati voda, prikaže se za osem dni tako imenovani »ribiški kamen« pri Dolenjem jezeru. V tem času se posuši tudi Mala Karlovica. Voda izginja v požiralne jame v nastopni vrsti:

1. Svinjska jama se posuši v petih dnevih;
2. Kamenje v petih dnevih;
3. Vodonos v petih dnevih;
4. Križ v pol ure;
5. Rešeto v pol ure;
6. Ribiška jama (pri Dol. jezeru) v pol ure;
7. Retje v enem dnevu;
8. Sitarica takoj za Retjem;
9. Županova luža v enem dnevu;
10. Golobinka v enem dnevu;
11. Mala Ponikev v enem dnevu;
12. Gebno (v Zadnjem kraju) v enem dnevu;
13. Beček v enem dnevu;
14. Kotel v šestih urah;
15. Velika Ponikev v šestih urah;
16. Ajnce jame v šestih urah;
17. Velika in Mala Česljenica v šestih urah;
18. Mala Bobnarica v šestih urah;
19. Mali Beček (v Zadnjem kraju) v enem dnevu;
20. Retica (pri Leviščih) v enem dnevu;
21. Levišča v šestih urah;
22. Ribiška jama (pri Leviščih) v pol ure;
23. Ponikvica v pol ure.

(Se bo nadaljevalo)



Drzna konstrukcija stopnišča pri blagovnici zavzame ves parkirni prostor. Menda je pripravljena nova rešitev.

brestov obzornik glasilo delovne organizacije PRED 10 LETI

(Iz številke 100 — 31. januar 1976)

NOVA TOVARNA — NOVE PERSPEKTIVE. Svečana otvoritev Brestove nove tovarne ivernih plošč.

17. januarja so se Cerknica in okoliški kraji prebudili v prazničnem razpoloženju. Povsod v zimskem soncu so plapolale zastave, nestrpnost in pričakovanje sta se zrcalila na licih vseh, ki so hiteli proti Podskrajniku, kjer jih je pričakoval nov industrijski velikan, ki je zrasel v rekordno kratkem času. Malo pred deseto se je v eni izmed veličastnih proizvodnih hal nove tovarne zbralo blizu 3000 Brestovcev in ostalih občanov ter številni gostje, med katerimi tudi tovariši France Popit, dr. Marijan Breclj, Franc Tavčar-Rok, Vladimir Logar in številni drugi predstavniki družbeno-političnih organizacij in družbeno-političnih skupnosti.

ZMAGOSLAVJE ČLOVEKOVE USTVARJALNOSTI IN DUHA

Vsi, ki smo kolikor toliko, četudi samo s ceste dol, spremljali nastajanje tega velikana v Podskrajniku, smo pričakovali trenutek, ko se bo ta ogromni organizem prvič zganil, zgrabil s svojimi zobmi, začel žvečiti, prebavljati, tlačiti in vračati — če drugače ne — z nestrpno radovednostjo, gotovo pa tudi z velikim zadoščenjem.

Bili pa smo pred tem priča kulturnemu dogodku, ki je tej veliki pesmi dela, katera bo vse svoje registre odprla šele v naslednjih dneh, vžgal čisto posebni smisel in veličino: smisel in veličino veličastne zlitosti človekovega tehničnega in kulturnega ustvarjanja.

ZNAČILNOST LETOŠNJEGA PLANA

V letu 1976 nas čakajo težavne naloge v dograjevanju odnosov v sestavljeni organizaciji združenega dela, nadaljnjem povezovanju in uresničevanju samoupravnih in dohodkovnih odnosov lesne industrije in gozdarstva v naši regiji in tudi v delovni organizaciji.

Brest povečuje v letu 1976 v primeri z letom 1975 obseg proizvodnje za 40 odstotkov. Doseženi obseg proizvodnje po franko cenah naj bi znašal 633.262.000 dinarjev.

Z aktiviranjem posameznih proizvodnih kapacitet (nova tovarna ivernih plošč in žagalnica) se bo struktura proizvodnje povečala v prid primarne proizvodnje.

STO ŠTEVILK NAŠEGA GLASILA

Sto števil: 250.000 izvodov, okrog 4000 člankov, okrog 6000 tipkanih strani gradiva, okrog 2000 fotografskih posnetkov, bogve koliko ur dela, nad tristo sodelavcev... To je le nekaj suhoparnih števil, ki pa po svoje vendar lahko zgovorno pripovedujejo o rasti in razvoju našega glasila, o vztrajnem in trmastem delu vseh, ki so ga oblikovali v dobrih devetih letih njegovega izhajanja.

Ceprav so mu ob rojstvu nekateri prerokovali kratko življenjsko dobo, se je trdno zakoreninil med našimi delavci, postal je verno zrcalo življenjskih utripov naše delovne skupnosti, njenih uspehov, slabosti in prizadevanj. Niti en sam mesec ni izostal in je zato eno izmed redkih glasil delovnih organizacij, ki res redno izhaja.

SKLEPANJE LETOŠNJIH PRODAJNIH POGODB

Otvoritev nove tovarne ivernih plošč in skrb za zagotovitev plasmana te proizvodnje je že lani povzročila precejšnjo živahnost prodajne službe, pa tudi drugih služb. Postavljeni koncept, da zagotovimo za 85 odstotkov proizvodnje z dolgoročnimi količinskimi pogodbami, bo izpolnjen v teh dneh.

Za ostali del so že sklenjene letne komercialne pogodbe, tako da je proizvodnja nove tovarne praktično prodana.

NAŠE MALO MESTO

Vse tja od novega leta naprej je vreme naklonjeno vsaj drsalcem, če že smučarji ne pridejo na svoj račun. Zamrznjena ploskev razsežnega Cerkniškega jezera je v popoldnevih, posebno pa ob sobotah in nedeljah, dobesedno prekrita z mladimi in starejšimi drsalci od blizu in daleč.

Do tukaj je vse lepo in prav, toda še vedno je dosti starih, neizkorenjenih napak. Ni preskrbljeno za varnost, za nudenje nebodijetne prve pomoči in za okrepčilo.

DRSALNI TRIM NA JEZERU

Smo sredi zime, snega pa ni in ni, čeprav se je večkrat dovolj ohladilo. Namesto snega je v vsej svoji razsežnosti zamrznilo Cerkniško jezero, največje naravno drsališče na Slovenskem, četudi so mnogi novinarji pripisovali in še pripisujejo to Blejskemu jezeru, ki pa ga to sezono muhasto vreme noče in noče spremeniti v ledeno ploskev.

Smučarski klub Cerknica zbira v svojih vrstah predvsem ljubitelje smučanja. Ker pa letos že tretjo zimo ni snega, so le-ti kar čez noč postali vneti drsalci in organizatorji prvega drsalnega trima na Cerkniškem jezeru.



Vabilo na zimsko rekreacijo. Mimogrede: Tudi letošnji bloški teki so kljub težavam izredno uspešni

REŠITEV NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

OKNO — JAMAR — POT — IKAR — SREČNO NOVO — OKRA — RANA — LEPAK — ALABASTER — PART — AMAL — AM — GALVANSKI ČLEN — DELAVNICA — JEN — IVA — KO — NL — PETER — AT — KOLON — OV — ROJAK — LD — ŽIVILO — EVI — NOVOLES — ROKA — ENA — LR — EG — ELAN — ANAPEST — AVON — BENKO — RATEČE — NIT — PALETA — OMIŠ — TERAN — CAR — VIC — OREST — ON — KOVAČIČ — TRS — KOKA — EMA — AC — AVARKA — TISA — ANIS — MET — BARON — GOT — ARON — AR — ESERI — TT — SOLA — ARRAS — BORO — KAL — IKA — KT — NOTRE DAME — TE — LA — DENAR — ENKA — MANIOKA — EVA — ANKA — OVNI — PARTE — LO — MOI — LP — RANINA — IO — ELA — JESENIN — DED — ANAKREON — RTZ — KANTATA — MASER — ANICA — JA — PANDA — OSAKA — MA — RI — EROS — JIM — MARA — A — PATRICIJA — ALEŠ — AM — MIR — NODIER — ASIRIJA — VL — INA — BREST CERKNICA — STOKANJE — ASTI — MA — ARAN — TOVARNA.



IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA

Očitno ste si res zaželeli tudi kakšno križanko, saj jih je do roka prispelo kar 138. Posebna komisija je izžrebala naslednje nagrajence:

500 din dobijo **Igor Jadrič**, Kamna gorica, n. h. 61380 Cerknica, **Jasmina Dekleva**, Cesta pod Slivnico 13, 61380 Cerknica in **Romana Nared**, Skupne dejavnosti.

1.000 din **Jana Peček**, Cesta 4 maja 70, 61380 Cerknica,

1500 din **Mateja Zalar**, Partizanska 61, 61381 Rakek in

2.000 din **Vera Kobal**, Kamna gorica 47, 61380 Cerknica.

Nagrajencem čestitamo! Nagrade lahko dvignejo v blagajni Skupnih dejavnosti, ostalim pa jih bomo poslali po pošti.

Ribiška družina lani

Vodna gladina spodnjega dela Cerkniškega jezera, ki ga upravlja Ribiška družina Cerknica, je začela postopoma upadati 19. julija. Reševanje ribjega življa se je začelo 22. julija. Končalo se je 5. avgusta, ko je voda dokončno usahnila.

Ribiška družina ima devet stalnih reševalnih ekip, v katerih sodeluje 65 članov, katerim po potrebi priskočijo na pomoč še ostali. Reševalne ekipe so v preostale vode odložile 20.043 ščuk, 1585 linjev, 38 krapov, 259 klenov, 70 menkov. Za reševanje ribjega življa so reševalne ekipe žrtvovale 541 delovnih ur.

Ko je voda usahnila, se je na območju Golobinke in Ponikve pokazalo celo enajst novih požiralnikov, ki so jih zasuli z buldožerjem. Popravljen je še jez za Rešetom, saj je na tem območju glavni rezervat za rešene ribe, ko na ostalih območjih voda usahne.

Za popravilo jez in zasip požiralnikov je ribiška družina odštela kar 235.570 dinarjev.

Vročina in upadanje gladine vode sta povzročila večji pogin rib, v glavnem rdečeperk. Škoda je ocenjena na 352.000 dinarjev.

Zadnji dve leti je bila sicer celo rekordna drst ščuk, toda letošnja suša bo vsekakor vplivala, da v prihodnjih letih ne bo toliko teh rib, kar je bilo sicer pričakovati.

Za nameček pa še to:

Ribiška družina Cerknica je med reševanjem ribjega življa odložila v bazen pri Krajčevi žagi manjše število kapitalnih linjev in krapov, ki jih je namepravala potem, ko bo jezero ponovno zalito, vložiti nazaj v vodo. Več kot mesec dni je bila organizirana nočna dežurna služba. Toda zaman. 21. oktobra je med trinajsto in petnajsto uro šest mladoletnikov večji del rib kratkomalo na nedovoljen način polovilo. Posameznikom ni dovolj, da lovijo in ropajo samo na območju jezera, posegajo tudi na območje, ki naj bi bilo zaščiten, saj je to ljudska imovina, za katero bi morali skrbeti vsi in ne samo člani ribiške družine.

Š. Bogovčič

NAŠI UPOKOJENCI

Ob koncu oktobra nas je zapustila **Ana Zadel**, kuharica v delavski restavraciji. Po pokojnem možu je prevzela družinsko pokojnino. Sodelavka nam je bila od leta 1972. Vsa ta leta je bila zaposlena pri različnih delih v kuhinji.

Delovni kolektiv TOZD Žagalnica se ji zahvaljuje za njen delovni prispevek in ji želi še veliko zdravih in srečnih let.

V **JELKI** so bili letos upokojeni naslednji delavci:

Jože PRIMOŽIČ, invalidsko je bil upokojen 12. marca. Pred upokojitvijo je opravljal dela in naloge pakiranje izdelkov.

Janez ROŽANC je odšel v pokoj 30. aprila. Pred upokojitvijo je opravljal dela in naloge vodja izmene in skladišča hlodovine.

Franc DEBEVEC, upokojen je bil 30. junija. Pred upokojitvijo je opravljal dela in naloge pakiranja izdelkov.

Savo MARKOVIČ, invalidsko je bil upokojen 31. avgusta. Pred upokojitvijo je opravljal dela in naloge sortiranje žaganelega lesa.

Ivanka KOROŠEC je bila upokojena 31. avgusta. Pred upokojitvijo je opravljala dela in naloge popravila izdelkov in polizdelkov.

Viktor RUPAR je bil upokojen 5. septembra. Pred upokojitvijo je opravljal dela in naloge vodja skladišča gotovih izdelkov.



Lanski posnetek. Tudi letos bodo na ogled novi Butalci



pustno društvo cerknica

IZID ANONIMNEGA NATEČAJA PUSTNEGA DRUŠTVA CERKNICA ZA IZDELAVO ZNAKA DRUŠTVA

Izvršni odbor Pustnega društva je 5. decembra 1985 podelil naslednje nagrade, ki hkrati pomenijo odkup avtorsko lastninskih pravic vključno z uporabo v vse namene.

I. nagrada v znesku 10.000 din pod geslom »ABRAKADABRA« — avtorja Marjana Mančka,

II. nagrada v znesku 5.000 din pod geslom »JANEZ« — avtorja Slavka MIKŠETA.

Dve tretji nagradi po 3.000 din avtorjev Slavka MIKŠETA — pod geslom »JANEZ-LIST« in Valerije ČUČNIK — pod geslom »0134710«.

Ogled vseh prispevkov bo v Blagovnici M-Nanos v Cerknici od 3. do 12. februarja.

PUSTNO DRUŠTVO CERKNICA

Kako bo kaj letos?

ŠPORTNE IGRE SOZD SLOVENIJALE

Letošnje zimske igre SOZD Slovenijales, enajste po vrsti, bodo 15. februarja na Rogli. V zadnjem trenutku je organizacijo prevzela delovna organizacija Savinja iz Celja. Njihovi rekreativci in športni zanesenjaki so znani kot dobri organizatorji in upajmo, da bo tako tudi tokrat.

Brestovci smo na letnih igrah, pa tudi na zimskih igrah SOZD vedno med najboljšimi. Naši uspehi v posameznih športnih panogah na letnih igrah so vse redkejši, kvaliteta upada, nazadujemo in vse bolj drsimo na lestevici. Temu so vzrok slabe priprave, skromna sredstva in neresnost nastopajočih, ki dobijo v »dar« trenirke in drese.

Generacija, ki je žela uspehe že na nekdanjih lesariadah, se po časi poslavlja, mladih, ki naj bi jih zamenjali, pa ni mogoče pridobiti za vadbo. Brez redne vadbe in dobrih priprav pa uspehov prav gotovo ne bo.

Nekoliko drugače je z Brestovim zastopstvom na zimskih igrah. Brestovi smučarji so že skoraj pred desetletjem dobili nekaj tekaških smuč, vendar z uspehi vsako leto bolj razveseljujejo. Še posebej velja to za tekače in tekačice, ki so na prejšnjih igrah v vseh kategorijah zasedli skoraj vsa mesta na zmagovalnih stopnicah. Tudi nekaj Brestovcev je v veleslalomu prismočalo med najboljšie. Naša šibka točka v velesla-

lomu je pri moških-veteranih in v ženskih kategorijah.

Če bodo snežne razmere ugodne, je še čas, da se za letošnje zimske igre pripravimo in mogoče še povečamo lanske uspehe.

Smučarji in smučarke se samostojno že pripravljajo, za izbrane pa bodo organizirane nekajdnevne sklepne priprave na Kaliču ali na smučiščih v naši občini.

Poleg drugih meril bo za izbiro Brestove ekipe, ki nas bo zastopala na letošnjih zimskih igrah 15. februarja na Rogli, štel tudi sindikalno prvenstvo Bresta v smučanju, ki bo predvidoma v nedeljo, 2. februarja v Starem trgu s pričetkom ob 10. uri.

Prijavite se lahko na dan tekmovalja, dve do pol ure pred pričetkom prvenstva.

Tekmovalje bo v tekih in veleslalomu v naslednjih kategorijah:

— moški:

do 30 let,

od 31 do 40 let,

41 let in starejši.

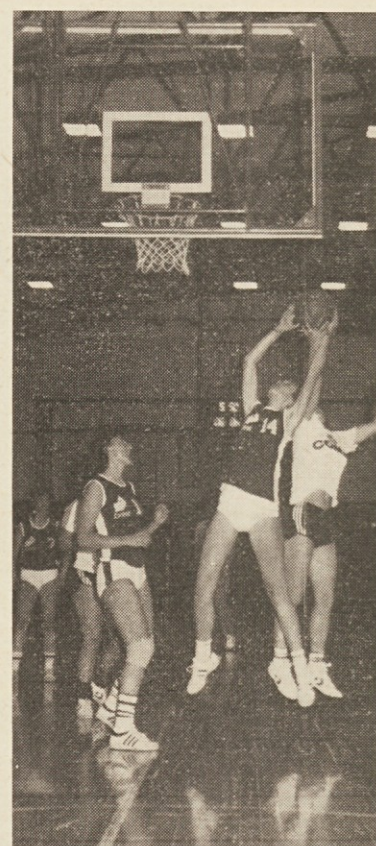
— ženske:

do 30 let,

od 31 let in starejše.

Vabimo vas, da se tekmovalja udeležite v čimvečjem številu!

L. Palčič



Cerkniške košarkarice — letos visok skok

Doslej še brez poraza

Sedem prvenstvenih obračunov, sedem zmag. To je izkupiček cerkniških košarkaric po že končani prvi polovici tekmovanja v drugi slovenski ligi.

Ekipa je izrabila dokaj ugoden žreb; z glavnimi tekmicami za vrh so se dekleta namreč pomerila v domači dvorani in nanizala same zmage.

Prav oba derbija v že kar polni cerkniški športni dvorani sta bila še posebej zanimiva in dramatična. Drugouvrščeno ekipo COMETA so dekleta v razburljivi končnici le uspela nadigrati z izidom 56:50. Enako tesno pa je bilo tudi v srečanju z ekipo PTUJA, čeprav končni izid 70:62 prej kaže na dokaj prepričljivo zmago. Že v prvem kolu pa so na gostovanju, po odlični igri v drugem polčasu, odpravile tretje uvrščeno ekipo ID JEŽICE B z izidom 65:57 (28:35). Tako ima ekipa pred zasledovalkami že dve točki prednosti.

LESTVICA

CERKNICA	7	7	0	14
COMET	7	5	2	12
ID JEŽICA B	7	5	2	12
PTUJ	7	4	3	11
ODEJA	7	3	4	10
LITIJA	7	2	5	9
ŠENTVID	7	1	6	8
KAMNIK	7	1	6	8

Gotovo bo tak rezultat v drugem delu zelo težko ponoviti. Vendar pa je prva slovenska liga za Cerkničanke prav blizu. Bodo znale izkoristiti priložnost?



V februarju in marcu si bodo privrženci košarke v cerkniški športni dvorani lahko ogledali naslednja srečanja:

15. februarja gostuje ID JEŽICA B,

1. marca KAMNIK,

15. marca ŠENTVID in

22. marca ODEJA iz Škofje Loke. V. Frim

Kegljaške novice

GROMOV MEMORIAL — OSEMNAJSTIČ

Na 18. Gromovem memorialu za moške dvojice, ki je bil med novoletnimi prazniki na kegljišču Bresta, je nastopilo 56 dvojic iz vse Slovenije. Ze drugič zapored je zmagala dvojica Gradisa iz Ljubljane (Hočevvar—Urbanc), ki sta skupaj podrla 1898 kegljev. Najboljši rezultat med vsemi nastopajočimi je dosegel igralec Gradisa Juvančič, ki je podrl kar 1016 kegljev, kar je novi rekord cerkniškega kegljišča.

REZULTATI

1. Gradis (Hočevvar, Urbanc)	1898
2. Tekstina (Marinšek, Bratina)	1882
3. Konstruktor (Pihlar, Frajzman)	1872
4. Gradis (Bizjak, Juvančič)	1837
5. Brest (Gornik, Založnik)	1818
6. Tekstil-Slovan (Blaha, Urbas)	1797
12. Brest (Puntar, Prešeren)	1759

17. Brest (Piletič, Terzič) 1731

KEGLJAČI BRESTA PO PRIČAKOVANJH NADALJUJEJO MANJ USPEŠNO

Kegljači Bresta, ki nastopajo v prvi slovenski ligi, so po uspešnem začetku in dveh zmagah na domačem kegljišču doživeli pričakovane tri poraze in sicer na kegljiščih v Mariboru proti Konstruktorju in v Celju, ter doma proti ekipi Gradisa. Največ možnosti za osvojitev točk so imeli v zadnji tekmi proti Celju, ki so jo izgubili le za 34 kegljev.

V nadaljevanju tekmovanja bo ekipa Bresta odigrala 1. februarja tekmo v Cerknici proti ekipi Tekstine iz Ajdovščine, potem pa trikrat zapored gostovala in sicer v Murski Soboti, Trbovljah in Ljubljani.

REZULTATI:

Konstruktor : Brest 5267 : 4962 (Piletič-Velišček 794, Terzič 853, Puntar 827, Prešeren 818, Založnik 806, Gornik 852).

Brest : Gradis 5308 : 5509 (Piletič 879, Terzič 852, Prešeren 861, Puntar 898, Založnik 965, Gornik 853).

Celje : Brest 5237 : 5203 (Piletič 805, Terzič 876, Prešeren 816, Puntar 886, Založnik 931, Gornik 887).

LESTVICA PO 5. KOLU

	točke
1. Gradis Ljubljana	9
2. Konstruktor Maribor	6
3. Tekstil-Slovan Ljubljana	6
4. Radenska M. Sobota	6
5. Brest Cerknica	4
6. Tekstina Ajdovščina	4
7. Celje Celje	3
8. Rudar Trbovlje	2

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEČ
Ureja uredniški odbor: VIII FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIČ, Jože KLANČAR, Srečo KNAP, Božo LEVEČ, Drago MAZI, Danica MODIČ, Janez OPEKA, Vanda ŠEGA, Marjan ŠIRAJ in Franc TRUDEN
Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednica odbora: Vanda ŠEGA.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretarjata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.
Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.

Prireditve PUST '86

Tudi letos je Pustno društvo pripravilo več prireditev za pustne dni.

— V petek, 7. februarja ob 20. uri bo v restavraciji M-Nanos nad Blagovnico 1986. seja butalske skupščine;

— v nedeljo, 9. februarja ob 14. uri bo karnevalski spreved po Cesti 4. maja s predstavitvijo skupin na prostoru pred staro blagovnico;

— v torek, 11. februarja bo karneval najmlajših; ob 15. uri bo osrednja karnevalska skupina gostovala v Postojni; ob 24. uri bo vlečenje ploha in v Žajfenci zabave v maskah non-stop;

— v sredo, 12. februarja bo ob 15. uri pustov pogreb z upepelitvijo na mostu.

Pustno društvo Cerknica



Filmi v februarju

1. 2. ob 19.30 in 2. 2. ob 16. uri — ameriški fantastični film KRUL.
2. 2. in 3. 2. ob 19.30 — ameriški erotični film NOVA EMANUELLA.
6. 2. ob 19.30 — nemški dokumentarni film ŠOKANTNA AZIJA.
8. 2. ob 19.30 in 9. 2. ob 16. uri — italijanski pustolovski film RO-PARJI ATLANTIDE.
9. 2. in 10. 2. ob 19.30 — italijanska grozljivka OČI ZLA.
13. 2. ob 19.30 — francoska kriminalka SOKOL NAPADA.
15. 2. ob 19.30 in 16. 2. ob 16. uri — italijanski akcijski film KRALJ BARBAROV.
16. 2. in 17. 2. ob 19.30 — angleški vohunski film VOHUN, IMENOVAN IGLA.
20. 2. ob 19.30 — francoski vojni film VELIKI VOJNI KARNEVAL.
22. 2. ob 19.30 in 23. 2. ob 16. uri — italijanski akcijski film SUPER-AGENTA.
23. 2. in 24. 2. ob 19.30 — ameriški pustolovski film LOV ZA ZELENIM DIAMANTOM.
27. 2. ob 19.30 — slovenska filmska drama LJUBEZEN.